

Skončil nouzový stav a s ním i zákaz opuštění okresu. Jaká opatření platí od pondělí 12. dubna?

Od 12. dubna se může setkat až 20 lidí venku a 10 lidí uvnitř. Povoleny jsou spolkové, taneční, tradiční a jim podobné akce a jiná shromáždění, slavnosti, poutě, přehlídky, ochutnávky, oslavy. Opatření týkající se shromažďování lidí se ještě upřesní. Uvažuje se, že by zůstalo v přísnějším režimu.

Pro svatby a pohřby nadále platí omezení na 15 osob. Na maximálně sto osob je omezeno právo shromažďovací, například demonstrace.

Nošení roušky/respirátoru

Je zakázán pohyb a pobyt na vybraných místech bez ochrany nosu a úst, kterým je respirátor nebo obdobný prostředek (například nanorouška, nanošátek apod.), splňující všechny technické podmínky a požadavky včetně filtrační účinnosti alespoň 94 % (například FFP2, KN95), vždy bez výdechového ventilu, případně zdravotnická obličejová maska nebo obdobný prostředek podle normy ČSN EN 14683+AC (dále jen „respirátor/rouška“).

Nosit respirátor/roušku je povinné ve všech vnitřních prostorech staveb (mimo bydliště nebo místa ubytování), na veřejně přístupných místech v zastavěném území obce (mimo sportovní a včetně jízdy na kole). Mimo zastavěné území pak tam, kde jsou na stejném místě a ve stejný čas alespoň 2 osoby vzdálené od sebe méně než 2 metry, s výjimkou členů domácnosti.

Nosit respirátor/roušku je povinné také ve vnitřních prostorech prodejen, provozoven služeb, zdravotnických zařízení poskytujících ambulantní péči, zařízeních sociálních služeb, na mezinárodních letištích, v prostředcích veřejné dopravy, na nástupištích, v přístřešku a čekárně veřejné dopravy, v motorových vozidlech (pouze pokud cestující nejsou členy jedné domácnosti),

ve školách a školských zařízeních (žáci základní školy při vzdělávání v základní škole, školní družině nebo školním klubu mohou používat i zdravotnické roušky nebo obdobný prostředek podle normy ČSN EN 14683+AC).

Děti od 2 do 15 let mohou nosit typ ochrany stanovený pro vnitřní prostory staveb (tj. například i zdravotnickou roušku) i na ostatních místech uvedených v předchozím odstavci.

Ve výjimečných případech - kdy je nezbytné, aby žák nebo student při výuce viděl na ústa učitele - je možné, aby učitel použil jako ochranu štít, a to za podmínky, že dodržuje vzdálenost alespoň dva metry od žáků nebo studentů.

Zaměstnavatel musí poskytnout zaměstnanci respirátory nebo obdobnou ochranu v dostatečném počtu na každou pracovní směnu. Vý-

jimkou je, pokud zaměstnanec v pracovní době nepřichází do kontaktu s jinými osobami.

Příslušníci a zaměstnanci základních složek integrovaného záchranného systému mohou používat masku nebo polomasku.

Z povinnosti platí řada výjimek: roušku nemusí nosit například děti do dvou let, děti v škole nebo dětské skupině, v pokoji na internátě nebo v domově mládeže apod. Výjimku mají také pacienti, klienti sociálních služeb, zaměstnanci při práci na jednom místě bez přítomnosti jiné osoby, lidé pracující ve vysokých teplotách, řidiči veřejné dopravy (pokud nejsou při odbavení v kontaktu s cestujícími), soudci, přísedící, státní zástupci apod., moderátoři a redaktori, sportovci nebo cvičící osoby (včetně běhu a jízdy na kole venku, pokud je dodržen odstup dva metry od cizích osob). Dále pak lidé s poruchou intelektu, autisté a lidé, jejichž mentální schopnosti či aktuální duševní stav neumožňují dodržování zákazu.

Česká pošta od dubna zdražuje

Česká pošta od dubna zdrazí o pět korun doporučená a cenná psaní i poštovní poukázky. Základní doporučené psaní bude za 52 Kč, poukázka A do 5 000 korun za 44 Kč. Vyplývá to z informací, které pošta zveřejnila na svém webu.

Na úpravu cen upozornila dnešní Mladá fronta Dnes (MfD), pošta zdrazení odůvodňuje růstem nákladů.

„Zvýšení ceny poštovních poukázek souvisí s kompenzací trvalého růstu nákladů České pošty, které jsou zapříčiněny například růstem ceny pohonných hmot, mezd, energií atd. Zároveň reaguje na poptávku po těchto službách a klade důraz na dodržení principů nákladové orientace ve smyslu zákona o poštovních službách

a poštovních směrnic,“ cituje deník mluvčího České pošty Ivo Vysoudila.

Za prioritní doporučené psaní do 50 gramů lidé od dubna zaplatí 59 korun, za cenné psaní 57 korun. Z poštovních poukázek do 5 000 korun bude B v písemné variantě stát 37 korun, v datové verzi 35 korun. Složenka C zdrazí na 53 korun a D na 112 Kč. Ceny obyčejných psaní a balíků se nemění.

Ceny doporučených a cenných psaní a některých poštovních poukázek zvýšila Česká pošta už od začátku loňska. Od loňského února obyčejné psaní do 50 gramů doručované do druhého dne stojí 26 korun, tedy o sedm korun víc než před tím.

Zdroj: denik.cz

Obchody a služby

Otevřené mohou být základní obchody a služby - prodejny potravin, drogerie, lékárny, optiky, květinářství, trafiky, čerpací stanice, výdejny zboží z e-shopů, taxislužby, pohřební služby, myčky aut bez obsluhy, servisy telefonů a počítačů, prodejny krmiv, zahrádkářských a domácích potřeb.

Od 12. dubna mohou být otevřené některé další obchody a služby - prodejny dětského oblečení a obuvi, papírnictví, prádelny a čistírny, zámečnictví, provozovny s prodejem pietního zboží.

V obchodech nesmí být více než jeden zákazník na 15 metrů čtverečních plochy, zá-

(Dokončení na straně 2)

kazníci by měli dodržovat dvoumetrové rozestupy (pravidlo pro vstup do obchodů a dalších provozoven má několik výjimek: u obchodů do 15 metrů čtverečních se limit zákazníků nevztahuje na dítě do 15 let doprovázející dospělého a na asistenční doprovod zdravotně postižených. U všech ostatních obchodů se do limitu zákazníků nepočítají děti do šesti let v doprovodu dospělého. U rodičů s kočárky nesmí provozovatel vyžadovat použití nákupního košíku a dítě v kočárku se nesmí počítat do limitu osob)

V nákupních centrech platí zákaz provozu dětských koutků a poskytování bezdrátového internetového připojení pro veřejnost. Stravovací zařízení v rámci obchodních center mohou fungovat jen přes okénko.

Od 12. dubna se mohou otevřít stánky a mobilní provozovny trhovců, prodávat ale mohou jen ovoce a zeleninu, květiny a jiné rostliny, jejich plody, osiva, semena, mléko a výrobky z mléka, maso a výrobky z masa včetně živých ryb, vejce, pekařské a cukrářské výrobky, med a výrobky z medu.

Od 12. dubna se mohou otevřít knihovny, musí ale dodržovat některá hygienická opatření, jako je přítomnost maximálně jednoho čtenáře na 15 metrů čtverečních.

Holičství, kadeřnictví, manikúry, pedikúry, masáže, kosmetické služby a provozovny obdobných služeb jsou zavřené.

Je omezen provoz lázeňské léčebné rehabilitační péče, lze poskytovat výlučně lázeňskou léčebnou rehabilitační péči, která je alespoň částečně hrazena z veřejného zdravotního pojištění.

Sport

Je zakázán provoz a používání sportovišť ve vnitřních prostorech staveb i venkovních sportovišť (např. tělocvičny, hřiště, kluziště, kurty, ringy, herny bowlingu nebo kulečnicku, tréninková zařízení), tanečních studií, posiloven a fitness center.

Záleží jen na nás

Byla projednávána novela drážního zákona, která měla Správě železnic, s. p., umožnit rušení málo využívaných tratí bez diskuse s kraji či objednateli dopravy. Narazila však na odpor dopravců i cestujících a ministerstvo dopravy zařadilo zpátečku.

V návrhu bylo povolení, aby Drážní správní úřad na žádost vlastníka dráhy celostátní, regionální nebo místní, nebo vlečky nebo jejich části povolil její konzervaci, není-li taková dráha nebo její část po dobu dvou let po sobě jdoucích před podáním žádosti využita v rozsahu alespoň 1 500 jízdy ročně za účelem přepravy cestujících a dvanácti jízdy ročně za účelem přepravy věcí.

Kdyby taková novela prošla, naše trať by byla zrušena. Záleží jen na nás, zda budeme používat vlakovou dopravu. Pokud budou vlaky jezdit prázdné, nikdo je nebude objednávat. A majitel trati takovou trať zruší. Záleží proto jen na nás, jestli si naši trať zachováme.

Petr Mahel

Je zakázán provoz a používání umělých koupališť (plavecký bazén, koupelový bazén, bazén pro kojence a batolata, brouzdaliště), wellness zařízení včetně saun, solárií a solných jeskyní, pokud se nejedná o poskytování zdravotních služeb.

Lyžařské areály musí být zavřené, lanovky a vleky nesmí vozit kromě lyžařů ani pěší. Výjimkou je provoz pro zajištění zásobování, zajištění dopravní obslužnosti nebo potřeby složek Integrovaného záchranného systému (policie, hasiči, záchranná služba, horská služba atd.).

Profesionální sportovní soutěže jsou povoleny ve specifickém režimu a bez diváků, amatérské soutěže jsou zakázány. Ministerstvo zdravotnictví může stanovit závazné podmínky pro jinak zakázané hromadné akce „v důležitém státním zájmu“ nebo významná sportovní utkání nebo soutěže.

Sportovci nebo cvičící nemusí nosit respirátor/roušku v době tréninku, cvičení, zápasu, soutěže apod., včetně běhu a jízdy na kole venku, pokud se nachází alespoň 2 metry od jiné osoby, nejedná-li se o členy domácnosti. Dále je nemusí mít sportovci ve vnitřních a venkovních prostorech v rámci soutěží organizovaných sportovními svazy, pokud jde o jejich povolání; ostatní musí mít negativní výsledek PCR nebo antigenního testu.

Ministerstvo důrazně doporučilo provozovatelům uzavřít dětská hřiště, záleží ale na jejich rozhodnutí.

Restaurace a hotely

Restaurace či kavárny musí mít zavřeno, fungovat mohou jen výdejní okénka (do 22:00), zakázán je prodej alkoholu ke konzumaci na veřejnosti.

Hotely či penziony musí mít zavřeno pro turistické pobyty, povoleno je ubytovávat pouze hosty na služebních cestách, pokud je to nezbytné k výkonu zaměstnání, povolání, podnikatelské nebo jiné obdobné činnosti (účel musí člověk prokázat před zahájením ubytování písemným potvrzením zaměstnavatele nebo objednatele a provozovatel musí potvrzení vyžadovat a uchovávat jej po celou dobu pobytu ubytované osoby).

Ubytovat se mohou lidé s nařízenou izolací nebo karanténou a také cizinci, kteří nemají jiné bydliště na území České republiky a kteří mají oprávnění ke vstupu a pobytu.

Školy

Od 12. dubna se otevírají školy pro děti v povinném předškolním vzdělávání, v přípravných třídách, na 1. stupni základních škol nebo na jednoleté či dvouleté praktické škole. Pro ostatní žáky jsou školy zavřené.

Podmínkou pro přítomnost dětí v prezenční výuce je absolvování neinvazivního antigenního testu na covid-19, a to dvakrát týdně, přičemž první test musí proběhnout v den prvního nástupu do školy. Testovat se budou muset i zaměstnanci škol – ti, kteří přicházejí do styku s dětmi dvakrát týdně, ostatní jednou. Druhou podmínkou je absence příznaků covidu-19. Testy nebudou muset podstupovat ti, kteří prodělali nemoc v posledních 90 dnech, ti, kteří se prokáží platným testem z oficiálního testovacího centra, nebo ti, kteří prošli kompletním očkováním.

Školy s nejvýše 75 žáky na 1. stupni, které mají pro 1. stupeň samostatnou budovu včetně školní

jídelny, budou fungovat normálně. V ostatních případech je zavedeno **týdenní střídání tříd,** do školy dochází vždy jen polovina tříd.

Povoleny jsou skupinové konzultace žáků 2. stupně ohrožených školním neúspěchem a žáků 9. tříd podle jejich potřeby vyhodnocené školou v předmětech potřebných pro přijímací zkoušky, a to v maximálním počtu šesti žáků v jedné skupině.

Povoleny jsou individuální konzultace a individuální prezenční výuka na základních uměleckých školách, jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky a vzdělávacích institucích poskytujících jednoleté kurzy cizích jazyků s denní výukou.

Otevřené jsou také základní školy, školky a dětské skupiny při zdravotnických zařízeních a pro děti členů záchranného integrovaného systému.

Ostatní žáci a studenti, pro které zatím nejsou školy otevřené, pokračují v distanční výuce.

Obnoven je praktický výcvik v řízení motorových vozidel žáků a studentů v rámci jejich odborné přípravy v oborech, u kterých je získání řidičského oprávnění součástí vzdělávání.

Studenti mohou pobývat na internátech a kolejkách.

Zakázány jsou školy v přírodě

Úřady

Úřady mohou fungovat bez omezení standardních úředních hodin.

Úřady upřednostňují písemný, elektronický nebo telefonický kontakt před osobním, pokud je to možné, možnost osobního kontaktu ale úřady musí zachovat.

Propadlým řidičským průkazům se prodlužuje platnost, doklady tak není nutné měnit. Podmínkou je, že platnost dokladu vypršela v době, kdy v Česku platil poslední nouzový stav (tj. od 5. října 2020 do 11. dubna 2021). Opatření zatím platí po dobu nouzového stavu. Odklad se týká také technické kontroly aut.

Zdravotnická a sociální zařízení

Platí zákaz návštěv pacientů v nemocnicích u lidí na lůžkách akutní péče, výjimkou je přítomnost otce u porodu, návštěva dětí a pacientů s omezenou svéprávností a pacientů v konečném stadiu nevyléčitelného onemocnění.

Přítomnost u porodu je povolena jen při splnění několika podmínek: jde o rodiče dítěte nebo osobu žijící s rodičkou ve společné domácnosti, porod probíhá v samostatném porodním pokoji nebo boxu s vlastním sociálním zařízením, je zamezen kontakt s ostatními rodičkami, podrobí se měření teploty před vstupem, která musí být nižší než 37,0 stupně Celsia, nesmí mít příznaky nemoci covid-19, používá minimálně chirurgickou roušku (nikoli látkovou).

Povoleny jsou návštěvy v domovech pro seniory a dalších pobytových zařízeních sociálních služeb. Podmínkou je kromě respirátoru nejméně třídy FFP2 nebo KN95 také negativní výsledek testu na covid-19. Za stejných podmínek jsou aktuálně povoleny v zařízeních dlouhodobé a následné péče, tedy například léčebných dlouhodobě nemocných, hospicích, psychiatrických nemocnicích nebo rehabilitačních ústavech.

Mirko Kašpar, Pavel Švec

Aktuálně.cz

Obec Malá Morava pořádá 6. ročník soutěže

SOUTĚŽ

O nejkrásnější 2021 rozkvetlé okno

Soutěží se
o nejkrásnější
květinovou výzdobu oken,
balkónů, okolí domů či předzahrádek
v těchto kategoriích:

- 1) rozkvetlé okno nebo balkon v rodinných domech a chalupách
- 2) rozkvetlé okno nebo balkon v bytových domech
- 3) rozkvetlé předzahrádky nebo okolí domu

Vítězové v každé kategorii získají finanční
odměnu v hodnotě: 1. místo 1.500 Kč,
2. místo 1.000 Kč, 3. místo 500 Kč.

Do soutěže je možné přihlásit jakékoliv okno bytového, rodinného domu nebo chalupy, balkon, předzahrádku nebo okolí domu, které je viditelné pohledem z veřejné komunikace nebo z veřejného prostranství. Každý, kdo se chce soutěže zúčastnit, musí vyplnit přihlášku a zaslat na adresu Obecní úřad Malá Morava, Vysoký Potok 2, 788 33 Hanušovice nebo elektronicky na email obec@obecmalamorava.cz. Uzávěrka soutěže je 15. září. V průběhu soutěže se může každý přihlášený účastník prezentovat maximálně třemi fotografiemi v každé kategorii. Na fotografii musí být uvedeno jméno soutěžícího, adresa, telefon nebo e-mailová adresa a musí být doručena buď elektronicky na email obec@obecmalamorava.cz nebo osobně na adresu obecního úřadu.

Občanům, kteří nemají možnost květinovou výzdobu nafotit sami, přijdeme rozkvetlé okno, balkon či předzahrádku nafotit. O tuto službu je ovšem nutno předem požádat na telefonním čísle 724186911.

Zemské nebo krajské zřízení?

V souvislosti s výzvami moravských iniciativ k zapisování moravské národnosti a jazyka při Sčítání lidu 2021 se objevilo také několik dotazů na problematiku územně-správního uspořádání státu. Především na ekonomické výhody stovky let uplatňovaného zemského zřízení na území Moravy oproti neúspěšnému krajskému zřízení z dob komunistické totality, ke kterému se však současná Česká republika vrátila. Odpověď není snadná. Hranice takzvaných „Gottwaldových“ krajů se neztotožňují na pomezí mezi Moravou a Čechami s historickou zemskou hranicí (ta byla naposledy respektována v dobách existence Země Moravskoslezské, to je do roku 1948). Hranice krajů zahrnují částečně historické území země Moravy, částečně historické území země Čechy. Jakákoliv srovnávání tak nutně přináší nutnost přepočítávání údajů a následně mnoho nepřesností. Příslušná státní administrativa pochopitelně vykazuje výsledky hospodaření v oblastech určených krajskými, ne zemskými hranicemi.

Územně-správní členění státu je významné pro všechny občany daného státu. Umožňuje větší nebo menší míru centralizace státní moci a tím i centralizaci či decentralizaci společenského produktu – to je míru přístupu k financím. Česká republika je silně centralizovaným státem. Současné rozlohou a počtem obyvatelstva malé kraje jsou typickým úkazem centralizovaného řízení státu. Právě soustředění státní moci v rukách jedné politické síly vedlo komunisty ke zrušení zemského uspořádání Československé republiky a k jeho náhradě malými krajskými útvary. Česká republika toto uspořádání převzala. To stejné, co bylo na předchozím režimu špatného, se stalo najednou tím nejlepším. Nejen centrum státu – Praha, ale i jednotlivé oblasti státu se nemohou vyvíjet rovnoměrně. Celorepublikový společenský produkt je přerozdělován do těchto oblastí podle potřeb centra, ne podle skutečných potřeb obyvatel.

Podle údajů EUROSTATU byl v roce 2014 hrubý domácí produkt na jednoho obyvatele

le historického území Moravy na úrovni 72 % evropského průměru a na jednoho obyvatele historického území Čech 91 % evropského průměru. Zjevně tedy Morava ekonomicky na krajské vnitrostátní zřízení doplácí. A co je horšího: tím, že Morava nemůže být díky hranicím krajů jednotná, nemůže ani řešit svoje společné záležitosti, nemůže jednotně řešit nápravu v nerovnoměrném vývoji s Čechami, nemůže se ani vyvíjet jednotně v kultuře, atd.

Právní experti jsou schopni vysvětlit fakt, že krajské zřízení v České republice je dokonce protiústavní. Preambule Ústavy ČR totiž uvádí mimo jiné: „*My, občané České republiky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku věrní všem dobrým tradicím dávné státnosti ...*”

Článek 99 Ústavy ČR zase uvádí ustanovení: „*Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky.*”

Článek 100 Ústavy pak tvrdí: „*Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu.*”

Jak lze těmto ustanovením rozumět?

Jestliže preambule přiznává, že občané republiky mohou být z Čech, z Moravy nebo ze Slezska a současně hovoří o věrnosti České republiky tradicím dávné státnosti, lze vyvodit, že tyto tradice se týkají Čech, Moravy a Slezska – tedy zemí, které na území současné republiky existovaly do roku 1918, případně až do roku 1948. Ano – vnitrostátní uspořádání těchto zemí vykazovalo v různých dobách různé podoby. A často bylo toto uspořádání nazýváno krajským. Určovala si je ale sama Země podle svých potřeb. Nebyly diktovány z mocenského centra jiné země.

Jestliže znění článku 99 Ústavy České republiky je řazeno před znění článku 100, pak výklad může být následující: Základními samosprávnými celky jsou obce. Vyššími samosprávnými celky jsou kraje. Ale kraje jsou ustaveny Parlamentem České republiky. To znamená, že Parlament určil hranice těchto celků. Občané, kteří se v takovém celku ocitli (bez jakéhokoli možnosti tyto hranice ovlivnit) nemají možnost splnit ustanovení článku 100 Ústavy – totiž své právo společenství občanů na samosprávu.

Nejprve nám někdo řekne: „*Já jsem Vám určil, jak bude Váš celek vypadat.*” A následně Vás začne přesvědčovat: „*Vy, které jsem určil za obyvatele mnou ustanoveného celku máte teď právo si sami spravovat své záležitosti.*” Nemá to být všechno naopak? Neexistují zcela přirozená územní společenství občanů dříve, než někdo vymyslí hranice do kterých budou patřit? Zřejmě ano! Vždyť v Usnesení Federálního shromáždění bývalé České a Slovenské Federativní Republiky číslo US 01/90 z května roku 1990 o obnovení moravskoslezské samosprávy je uvedeno: „*... považujeme zrušení Země moravskoslezské od 1. ledna 1949 v rámci nového územně správního uspořádání (to je vytvoření krajů totalitním režimem) za akt nespravedlivý a poplatný totalitní byrokratickecentralistické praxi, za krok, který byl v rozporu s principy demokracie a samosprávy ...*”

Krajské zřízení tedy nejenže neodpovídá dobrým tradicím dávné státnosti podle preambule Ústavy. Článek 99 Ústavy České republiky stanoví, že vnitrostátním uspořádáním státu budou kraje. Preambule hovoří o Čechách, Moravě a Slezsku, ale Česká republika obnovuje totalitní

Obnovení školních spojů

Chtěli bychom Vás touto cestou informovat o tom, že v souvislosti s usnesením vlády o návratu dětí prvního stupně ZŠ do škol, **dojde s platností od 12. 4. 2021 k obnově školních spojů.**

Vzhledem k tomu, že nyní dochází k intenzivní přípravě jízdních řádů a k jejich schválení dojde během čtvrtku a pátku, budou školní spoje

ve vyhledávacích IDOS a CESTUJOK dostupné nejpozději v neděli dne 11. 4. 2021.

Rádi bychom Vás požádali o spolupráci při informování především rodičů dětí o obnově školních spojů. Děkujeme.

Iveta SPÁČILOVÁ

Odbor řízení dopravy a dopravních systémů

Autobusy nejsou letadla!

V minulém čísle Devítky jsem se pokoušel zastat se řidičů autobusů, upozornit nejen na to, jak těžký „chleba“ mají, ale poprosit jiné řidiče, aby jim nekomplikovali život tím, že si zaparkují přímo na autobusové zastávce.

Více napoví přiložená fotografie. Možná dočasně řidiči zaparkovaných aut viděli starý čes-

ký film Florenc 13:30 a obdivovali, jak Josef Bek dokázal se svým autobusem letat. Mohu vás však ujistit, že šoféři autobusů firmy ARRIVA MORAVA tuhle schopnost nemají.

Prosím proto za ně ještě jednou - buďte více ohleduplní.

Petr Mahel

kraje, která se územním dělením mezi jmenovanými zeměmi vůbec neřídí!

Přenechme tuto problematiku právníkům a vraťme se k ekonomickým dopadům rozdílů mezi zemským a krajským zřízením.

Česká republika je členem Evropské unie. Orgány Evropské unie na základě řady odborných posouzení stanovily postupy při sledování rovnoměrnosti hospodářského vývoje v přibližně stejně velkých oblastech členských států. Účelem je při poklesu hospodářské úrovně pod průměr EU, poskytovat slabším oblastem finanční dotace. Systém má zkratku NUTS odvozenou z francouzského názvu. Připomeňme, že Česká republika má v současnosti kolem 10,5 milionu obyvatel. Velikostní stupně systému jsou rozčleněny do pěti: od NUTS 1 po NUTS 5.

NUTS 1 představuje velké celky v Evropské unii, v průměru o 4,2 milionu obyvatel. Každého hned napadne, že Česká republika se svými cca 4,5 miliony obyvatel na Moravě a 6 miliony v Čechách by při zemském státním uspořádání toto kritérium lehce naplnila.

NUTS 2 zahrnuje sledování celků v průměru 1,8 milionu obyvatel. Právě tato skupina je adresátem dotací z Evropské unie. Pro Českou republiku představuje naplnění kritéria vnitrostátního dělení na pět nebo šest oblastí. Gottwaldových krajů ale ustavila zákonodárna moc na dvakrát tolik.

NUTS 3 rozeznává územní celky v průměru kolem 400 000 obyvatel, NUTS 4 celky v průměru o počtu 40 000 obyvatel. NUTS 5 pak představuje velké obce nebo shluk několika menších obcí, počet obyvatel není uváděn.

Totalitní systém krajského zřízení v České republice odpovídá i přes značnou rozdílnost velikosti krajů nejvíce kritérium EU podle NUTS 3. Požadavkem Evropské unie bylo vytvoření takové úrovně územního členění republiky, které by se blížilo NUTS 2. Na takové úrovni pak může ČR čerpat nemalé částky z rozvojových fondů EU. Tak vznikly v České republice takzvané regiony soudržnosti. Největší kraje Moravskoslezský a Středočeský zůstaly beze změny, k nim přibyla jako samostatný region Praha, ostatní kraje byly pospojovány po dvou nebo po třech. Moravské historické území se tedy nachází v regionu soudržnosti "Moravskoslezsko", tvořeném krajem Moravskoslezským, v regionu "Střední Morava" ze spojených krajů Zlínského a Olomouckého, dále "Jihovýchod" (kraje Vysočina a Jihomoravský) a případně Severovýchod (Liberecký kraj spolu s krajem Královéhradeckým a Pardubickým). V těchto slepencích se počet obyvatel pohybuje od přibližně 1,125 milionu do 1,680 milionu obyvatel. Že realizace tohoto originálního řešení přinesla další nárůst administrativy, počtu státních úředníků s relativně vysokými platy včetně doprovodné všudypřítomné korupce je logické.

Počty státních úředníků v České republice jsou alarmující. Krátce jediný příklad: jeden z nejbohatších evropských států Švýcarsko (není členem Evropské unie) čítá 8,5 milionu obyvatel. Vnitrostátní členění je federální. Průměrná mzda je ve Švýcarsku v přepočtu 140 000 korun a počet státních zaměstnanců je 46 000. Česká republika (člen EU) čítá 10,5 milionu obyvatel, vnitrostátní členění je silně centrální, průměrná mzda je uváděna ve výši 35 000 korun. Počet státních zaměstnanců: 482 000!

Ani tato čísla s námi nehnou? (Údaje z *Fondík.cz*, březen 2021.)

Česká televize umožnila 23. března 2021 zhlédnout oznámení poslance za stranu "Svoboda a přímá demokracie" pana Jana Hrnčíře o při-

pravenosti předložit parlamentu návrh na změnu vnitrostátního uspořádání České republiky opětovným zrušením totalitního krajského zřízení a návratu k osvědčenému zemskému zřízení. Pan poslanec uvedl, že úspora by činila pět miliard korun ročně. Neznáme samozřejmě detaily návrhu. Nevíme, jak dalece souvisí uvedená částka pět miliard ročně třeba právě s počtem státních úředníků, nevíme, zda návrh počítá s respektováním tisícileté historické zemské hranice mezi Moravou a Čechami. Protože však pan Hrnčíř není v posledních měsících jediný státní činitel, který informuje o snaze změnit uspořádání ČR k lepšímu, dává jeho iniciativa všem občanům naději, že snad zvítězí rozum a tradice nad zálibou mocných kreslit do map hranice vymyšlených regionů, respektujících ne tradice, ale požadavky zcela jiné.

Vážený čtenáři! Byl jsem panem šéfredaktorem požádán, abych uvedl ve svém příspěvku konkrétní čísla, porovnávající ekonomické výhody a nevýhody krajského zřízení ve srovnání se zemským. Omlouvám se! Nejsem odborníkem v dané problematice. Vyhledávat a srovnávat množství dílčích údajů z jednotlivých krajů s údaji z některé varianty možného obnoveného

zemského zřízení je opravdu nad moje možnosti. Spíše bych uvítal, kdyby se lidé znalí těchto záležitostí dohodli na vypracování odborné studie třeba k datu prosinec 2020. Moravský kulatý stůl ve spolupráci s iniciativou Morava 1918 má už tento požadavek zařazený do nejbližší činnosti.

Milan Trnka

Předseda Sněmu Moravského kulatého stolu

Roušky

Musíme je nosit, i když teď jsou to hlavně respirátory. Najdou se ale i odpůrci, kteří jsou proti tomuto opatření. Roušky nejsou nic nového, lidstvo je používá už od středověku. V době moru nosili lékaři roušky ve tvaru zobáku, který zevnitř vyplňovali bylinkami, aby nedýchali zkažený vzduch, který považovali za příčinu moru. Ve 20. století přišla španělská chřipka a českoslovenští lékaři roušky odmítali nosit jako přežitek středověku. Zřejmě odmítání roušek mají někteří dnešní současníci v genech po svých předcích.

Ale svůj život musíme brát odpovědně, a když ne svůj, alespoň budme ohleduplní k těm druhým.

Petr Mahel

MOBILNÍ SPECIALIZOVANÁ PALIATIVNÍ PÉČE

Většina lidí si přeje umírat doma, v kruhu svých blízkých, v prostředí, kde se cítí dobře, bez bolesti a dalších tělesných i duševních obtíží.

Naplnit toto přání je možné.

Lidem nevléčitelně nemocným, o které se může postarat člen rodiny nebo blízká osoba, poskytujeme specializovanou paliativní péči v domácím prostředí pacienta dostupnou 24 hodin denně, 7 dní v týdnu. Náš multidisciplinární tým (ve kterém úzce spolupracují lékař, zdravotní sestra, sociální pracovník, pečovatelská, psycholog a duchovní) dochází dle potřeby za pacienty domů a ve spolupráci s rodinou hledá cesty, jak v dané situaci umožnit co nejlepší závěr života. Kromě tělesných příznaků spjatých s nemocí pomáháme zvládnout i psychické a existenciální obtíže, stejně jako praktickou péči.

Službu poskytujeme v celém regionu viz mapka.

Kontakt

Mgr. Dagmar Remešová
vrchní sestra hospicové péče

777 674 703

dagmar.remesova@sumperk.charita.cz

www.sumperk.charita.cz

POZOR, VÝLUKA od 15. do 30. dubna! (Lichkov - Mlýnský Dvůr / Hanušovice)

PRACOVNÍ DNY

km	7141	7145	7151	7153	7157	7191	7163	7165	7167	7169	7173	7177	7181	7185
Lichkov - výst. z Letohradu a Ústí	6:00	7:16	8:14	10:14	12:14	13:35	14:14	15:35	16:14	17:35	18:14	19:35	21:20	22:58
Lichkov, žst. (BUS)	6:09	7:21	8:17	10:22	12:17	13:38	14:17	15:38	16:17	17:38	18:17	19:38	21:32	22:59
Dolní Lipka, výst. (BUS)	6:14	7:26	8:21	10:22	12:22	13:43	14:22	15:43	16:22	17:43	18:22	19:43	21:37	23:04
Krátký, Heřava (BUS)	6:17	7:29	8:25	10:25	12:25	13:46	14:25	15:46	16:25	17:46	18:25	19:46	21:40	23:07
Krátký, žst. (BUS)	6:21	7:33	8:29	10:29	12:29	13:50	14:29	15:50	16:29	17:50	18:29	19:50	21:44	23:11
BUS														
Krátký, žst. (BUS)	5:18	6:22	8:30	10:34	12:30	13:51	14:30	15:51	16:30	17:51	18:30	19:51	21:45	23:15
Dolní Orlice (BUS)	5:22	6:26	8:34	10:38	12:34	13:55	14:34	15:55	16:34	17:55	18:34	19:55	21:49	23:19
Červená Voda, Karlův (BUS)	5:26	6:30	8:38	10:42	12:38	13:59	14:38	15:59	16:38	17:59	18:38	19:59	21:53	23:23
Červená Voda, Osu (BUS)	5:28	6:32	8:40	10:44	12:40	14:01	14:40	16:01	16:40	18:01	18:40	20:01	21:55	23:25
Nová Ves, Karlův (BUS)	5:31	6:35	8:43	10:47	12:43	14:04	14:43	16:04	16:43	18:04	18:43	20:04	21:58	23:28

km	7142	7144	7148	7154	7156	7158	7166	7170	7172	7174	7176	7178	7184	7186
Moravský Karlov, žst. (BUS)	5:36	6:40	8:48	10:52	12:52	14:13	14:52	16:13	16:52	18:13	18:52	20:13	21:57	23:31
Červená Voda, Osu (BUS)	5:40	6:44	8:52	10:56	12:56	14:17	14:56	16:17	16:56	18:17	18:56	20:17	22:01	23:35
Červená Voda, Karlův (BUS)	5:42	6:46	8:54	10:58	12:58	14:19	14:58	16:19	16:58	18:19	18:58	20:19	22:03	23:37
Dolní Orlice (BUS)	5:46	6:50	8:58	11:02	13:02	14:23	15:02	16:23	17:02	18:23	19:02	20:23	22:07	23:41
BUS														
Krátký, žst. (BUS)	5:51	7:02	9:02	11:02	13:02	14:23	15:02	16:23	17:02	18:23	19:02	20:23	22:07	23:41
Krátký, žst. (BUS)	5:52	7:03	9:03	11:03	13:03	14:24	15:03	16:24	17:03	18:24	19:03	20:24	22:08	23:42
Krátký, Heřava (BUS)	5:54	7:05	9:05	11:05	13:05	14:25	15:04	16:25	17:04	18:25	19:04	20:25	22:09	23:43
Dolní Lipka, žst. (BUS)	5:56	7:07	9:07	11:07	13:07	14:27	15:06	16:27	17:06	18:27	19:06	20:27	22:11	23:45
Lichkov, žst. (BUS)	5:58	7:09	9:09	11:09	13:09	14:29	15:08	16:29	17:08	18:29	19:08	20:29	22:13	23:47
17. Lichkov - výst. do Letohradu a Ústí	4:24	5:04	6:08	7:18	8:31	9:18	11:18	13:18	14:30	15:18	16:30	17:18	19:15	21:12

SOBOTY, NEDELE A SVÁTKY

km	7145	7151	7153	7157	7191	7163	7165	7167	7169	7173	7177	7181	7185
Lichkov - výst. z Letohradu a Ústí	6:00	7:16	8:14	10:14	12:14	13:35	14:14	15:35	16:14	17:35	18:14	19:35	21:20
Lichkov, žst. (BUS)	6:09	7:21	8:17	10:22	12:17	13:38	14:17	15:38	16:17	17:38	18:17	19:38	21:32
Dolní Lipka, výst. (BUS)	6:14	7:26	8:21	10:22	12:22	13:43	14:22	15:43	16:22	17:43	18:22	19:43	21:37
Krátký, Heřava (BUS)	6:17	7:29	8:25	10:25	12:25	13:46	14:25	15:46	16:25	17:46	18:25	19:46	21:40
Krátký, žst. (BUS)	6:21	7:33	8:29	10:29	12:29	13:50	14:29	15:50	16:29	17:50	18:29	19:50	21:44
BUS													
Krátký, žst. (BUS)	5:18	6:22	8:30	10:34	12:30	13:51	14:30	15:51	16:30	17:51	18:30	19:51	21:45
Dolní Orlice (BUS)	5:22	6:26	8:34	10:38	12:34	13:55	14:34	15:55	16:34	17:55	18:34	19:55	21:49
Červená Voda, Karlův (BUS)	5:26	6:30	8:38	10:42	12:38	13:59	14:38	15:59	16:38	17:59	18:38	19:59	21:53
Červená Voda, Osu (BUS)	5:28	6:32	8:40	10:44	12:40	14:01	14:40	16:01	16:40	18:01	18:40	20:01	21:55
Nová Ves, Karlův (BUS)	5:31	6:35	8:43	10:47	12:43	14:04	14:43	16:04	16:43	18:04	18:43	20:04	21:58
17. Lichkov - výst. do Letohradu a Ústí	4:24	5:04	6:08	7:18	8:31	9:18	11:18	13:18	14:30	15:18	16:30	17:18	19:15

km	7142	7144	7148	7154	7156	7158	7166	7170	7172	7174	7176	7178	7184	7186
Hanušovice, žst. (BUS)	8:02	9:18	10:22	12:22	14:22	15:43	16:22	17:43	18:22	19:43	20:22	21:43	23:27	25:01
Vělká, dílny (BUS)	8:08	9:24	10:28	12:28	14:28	15:49	16:28	17:49	18:28	19:49	20:28	21:49	23:33	25:07
Podolí, Mlá Morava, pohostinství (BUS)	8:13	9:29	10:33	12:33	14:33	15:54	16:33	17:54	18:33	19:54	20:33	21:54	23:38	25:12
Červený Potok, u kostela (BUS)	8:16	9:32	10:36	12:36	14:36	15:57	16:36	17:57	18:36	19:57	20:36	21:57	23:41	25:15
Prost. Lipka, odb. žst. (BUS)	8:20	9:36	10:40	12:40	14:40	16:01	16:40	18:01	18:40	20:01	20:40	22:01	23:45	25:19
BUS														
Mlýnský Dvůr (BUS + zastávky)	7:53	9:09	10:13	12:13	14:13	15:34	16:13	17:34	18:13	19:34	20:13	21:34	23:18	24:52
Bílá Voda, Perla (BUS)	7:56	9:12	10:16	12:16	14:16	15:37	16:16	17:37	18:16	19:37	20:16	21:37	23:21	24:55
Moravský Karlov, žst. (BUS)	8:00	9:16	10:20	12:20	14:20	15:41	16:20	17:41	18:20	19:41	20:20	21:41	23:25	24:59
Červená Voda, Osu (BUS)	8:04	9:20	10:24	12:24	14:24	15:45	16:24	17:45	18:24	19:45	20:24	21:45	23:29	25:03
Červená Voda, Karlův (BUS)	8:06	9:22	10:26	12:26	14:26	15:47	16:26	17:47	18:26	19:47	20:26	21:47	23:31	25:05
Dolní Orlice (BUS)	8:10	9:26	10:30	12:30	14:30	15:51	16:30	17:51	18:30	19:51	20:30	21:51	23:35	25:09
Krátký, žst. (BUS)	8:15	9:31	10:35	12:35	14:35	15:56	16:35	17:56	18:35	19:56	20:35	21:56	23:40	25:13
Krátký, Heřava (BUS)	8:18	9:34	10:38	12:38	14:38	15:59	16:38	17:59	18:38	19:59	20:38	21:59	23:43	25:17
Dolní Lipka, žst. (BUS)	8:20	9:36	10:40	12:40	14:40	16:01	16:40	18:01	18:40	20:01	20:40	22:01	23:45	25:19
Lichkov, žst. (BUS)	8:28	9:44	10:48	12:48	14:48	16:09	16:48	18:09	18:48	20:09	20:48	22:09	23:53	25:27
17. Lichkov - výst. do Letohradu a Ústí	4:24	5:04	6:08	7:18	8:31	9:18	11:18	13:18	14:30	15:18	16:30	17:18	19:15	21:12

Polohy zastávek náhradní dopravy:

Hanušovice, žst. (BUS)	před náhradní budovou
Vělká, dílny (BUS)	na stanovišti autobusové zastávky na hlavní ulici
Podolí, Mlá Morava, pohostinství (BUS)	na stanovišti autobusové zastávky na hlavní ulici
Červený Potok, u kostela (BUS)	na stanovišti autobusové zastávky na hlavní ulici
Prost. Lipka, odb. žst. (BUS)	přímě u katedrální zastávky na příjezdu
Mlýnský Dvůr (BUS + zastávky)	na stanovišti autobusové zastávky na hlavní ulici
Bílá Voda, Perla (BUS)	na stanovišti autobusové zastávky směrem k sídlišti
Moravský Karlov, žst. (BUS)	na stanovišti autobusové zastávky na hlavní ulici
Červená Voda, Osu (BUS)	na stanovišti autobusové zastávky na hlavní ulici
Červená Voda, Karlův (BUS)	na stanovišti autobusové zastávky na hlavní ulici
Dolní Orlice (BUS)	před ulicovou, cca 50 metrů dlele od náhradní budovy
Krátký, žst. (BUS)	na stanovišti autobusové zastávky na hlavní ulici
Krátký, Heřava (BUS)	na stanovišti autobusové zastávky na hlavní ulici
Dolní Lipka, žst. (BUS)	na stanovišti autobusové zastávky na hlavní ulici
Lichkov, žst. (BUS)	vele náhradní budovy

Vážení cestující, ve dnech 15. až 30. dubna proběhne nepřetržitá výluha na úsecích Lichkov - Mlýnský Dvůr a Dolní Lipka - Hanušovice.

Vlaky budou v těchto úsecích nahrazeny autobusy. Na trati Lichkov - Králík - Mlýnský Dvůr jedou autobusy jen v mírně odlišných časových polohách oproti vlakům.

Na trati do Hanušovic budou autobusy ve směru do Hanušovic vedeny z Lichkova a v Hanušovicích budou zachovány přípoje na vlaky ČD. Ve směru z Hanušovic vyčkají autobusy na vlaky ČD a následně pojedou pouze do Králík, kde vyčkají do času odjezdu následujícího spoje směr Letohrad a Ústí.

Věnujte prosím pozornost výlukovému jízdnímu řádu. Bližší informace Vám rádi poskytnou naši stevardi a pokladní.

Zápis z 11. zasedání Zastupitelstva obce Malá Morava, konaného dne 18. 3. 2021 od 16.00 hodin v zasedací místnosti obecního úřadu

Poznámka: Tento zveřejněný Zápis je upraven (jsou zveřejněny pouze iniciály jmen a příjmení osob, které nesouhlasí s uveřejněním) z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů v platném znění. Zveřejněné osoby jsou zde uvedené s jejich souhlasem. Do úplné verze Zápisu mohou v případě potřeby na obecním úřadě kdykoli nahlédnout občané obce od 18 let věku s trvalým pobytem na území obce, fyzické osoby - vlastníci nemovitostí (staveb, bytů, pozemků) na území obce a cizí státní příslušníci, kteří mají trvalý pobyt na území obce. Jiné fyzické osoby a osoby právnické mají možnost získat informace z jednání zastupitelstva obce na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Přítomní členové zastupitelstva obce:

Walter Köhler (1), Jan Kouřil (2), Antonín Marinov (3), Pavel Morong (4), Štěpán Morong (5), Petr Pospíchal (6), Karel Svoboda (7), Mgr. Olga Temňáková (9).

Nepřítomní členové zastupitelstva obce:

Ing. René Šebek (8) - omluven

Přítomní občané:

J. R., J. H., M. G., P. E., J. F., P. M., M. V., T. S., N. P., A. U., J. U., J. U. ml., I. U.

Hlasování zastupitelů: (+) pro, (-) proti, (o) zdržel se hlasování, (x) nepřítomen.

Starosta obce v 16:05 hodin zahájil zasedání zastupitelstva obce a sdělil, že veřejnost byla o svolání zastupitelstva informována oznámením vyvěšeným na úřední desce a na webových stránkách obce. Členové zastupitelstva obdrželi pozvánku. Je přítomna nadpoloviční většina členů zastupitelstva, tudíž je, podle ustanovení zákona o obcích, zastupitelstvo usnášeníschopné. Zápis z předešlého jednání byl ověřovateli podepsán, k nahlédnutí je na obecním úřadě v Malé Moravě.

Starosta informoval, že stále trvá nouzový stav. Aktuální informace o situaci jsou zveřejňovány na webu obce a jsou pravidelně hlášeny obecním rozhlasem. Účastníci jednání jsou povinni mít respirátory a dodržovat rozesupy.

Starosta poté navrhl, aby se dnešní jednání řídilo tímto programem:

1. Schválení programu jednání.
2. Určení zapisovatele z jednání.
3. Určení ověřovatelů z jednání.
4. Zpráva o plnění usnesení z minulého jednání a o činnosti OÚ.
5. Zpráva o kontrole čerpaných dotací z rozpočtu obce v roce 2020.
6. Dotace z rozpočtu obce 2021.
7. Příspěvek na nákup knihovnických fondů.
8. Rozpočet obce na rok 2021.
9. Mezitímní účetní závěrka.
10. Výsledek hospodaření obce za rok 2020.
11. Poskytnutí půjček z FRB.
12. Opatření starosty.
13. Výběrová řízení:
 - Dodavatel prací v obecních lesích.
14. Vytvoření pracovních míst na VPP.
15. Odpisový plán majetku na rok 2021.
16. Nákup pozemku.
17. Zrušení projednávání změny územního plánu.
18. Námitka k projednávání změny ÚP Dolní Morava.
19. Prodej nemovitostí Sklené
20. Prodej nemovitostí Vojtiškov I.
21. Prodej nemovitostí Vojtiškov II.
22. Souhlasy se stavbami:
 - Chalupa Sklené,
 - RD Sklené,
 - Stavba NN Podlesí,

- Rekonstrukce Podlesí.
- 23. Pronájem bytů a stanovení ceny za nájem.
- 24. Energie Pro.
- 25. Výměna oken v obecních domech.
- 26. Odvodnění obecních domů.
- 27. Odstavná plocha Malá Morava.
- 28. Změna OZV z pobytu.
- 29. Revokace usnesení o směně.
- 30. Výsledek inventarizace majetku obce za rok 2020.
- 31. Žádost sportovci.
- 32. Smlouva o věcném břemeni.
- 33. Zpráva o činnosti v obecních lesích v roce 2020.
- 34. Výroční zpráva o poskytování informací.
- 35. Diskuze.
- 36. Závěr jednání.

1. Schválení programu

Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2021/11/01: ZO Malá Morava schvaluje program jednání.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

2. Určení zapisovatele z jednání

Starosta určil zapisovatelkou zápisu z jednání paní Mgr. Olgu Temňákovou.

3. Určení ověřovatelů zápisu

Starosta obce určil ověřovatelem zápisu z jednání pana Štěpána Moronga a pana Karla Svobodu.

4. Zpráva o plnění usnesení z minulého zasedání a zpráva o činnosti obecního úřadu

Starosta seznámil přítomné s plněním usnesení z minulého zasedání a se zprávou o činnosti obecního úřadu a starosty. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

ZO Malá Morava bere na vědomí zprávu o plnění usnesení.

5. Zpráva o kontrole čerpaných dotací z rozpočtu obce v roce 2020

Starosta seznámil přítomné se zněním závěrečné zprávy z kontroly poskytnutých dotací z rozpočtu obce za rok 2020 podle schválených pravidel. Celkem bylo poskytnuto organizacím 54.000,- Kč. Kontrolou nebyly zjištěny žádné nedostatky a porušení smluvních podmínek. Nečerpané prostředky nebyly vyplaceny nebo byly vráceny dle smluvních podmínek. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

ZO Malá Morava bere na vědomí zprávu o kontrole čerpaných dotací z rozpočtu obce v roce 2020.

6. Dotace z rozpočtu obce 2021

Poskytování dotací, příjem jejich žádostí a následné vyúčtování se řídí dle Pravidel pro poskytování dotací z rozpočtu Obce Malá Morava. Zveřejněno na úřední desce Obce Malá Morava 10. 2. 2021.

V roce 2021 byly přijaty tyto žádosti:

1. Dotace na činnost:

Sokol Malá Morava, z. s., žádost o poskytnutí 33.000,- Kč (v roce 2020 poskytnuto 33.000,- Kč).

2. Dotace na akce:

Spolek chatařů Vysoká u Malé Moravy, z. s., (V roce 2020 poskytnuto 10.000,- Kč)

Ukončení prázdnin, žádost o poskytnutí 3.000,- Kč

Mikulášská nadílka, žádost o poskytnutí 4.000,- Kč

Brigáda na zvelebení osady Vysoká, žádost o poskytnutí 3.000,- Kč.

3. Dotace na činnost:

Armáda spásy v České republice, z. s., žádost o poskytnutí 5.000,- Kč (V roce 2020 poskytnuto 5.000,- Kč).

Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2021/11/02: ZO Malá Morava schvaluje poskytnutí dotací z rozpočtu obce následovně:

Sokol Malá Morava, z. s., 33.000,- Kč (činnost 2021),
 Spolek chatařů Vysoká u Malé Moravy, z. s., 4.000,- Kč (akce - Miku-
 lášská nadílka),
 Spolek chatařů Vysoká u Malé Moravy, z. s., 3.000,- Kč (akce - Ukon-
 čení prázdnin),
 Spolek chatařů Vysoká u Malé Moravy, z. s., 3.000,- Kč (akce - zvele-
 bení osady Vysoká),
 Armáda spásy v České republice, z. s., 5.000,- Kč (činnost 2021).
Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

7. Příspěvek na nákup knihovních fondů

V tomto roce byl doručen návrh nového dodatku smlouvy mezi Městem Hanušovice a Obcí Malá Morava na poskytování knihovnických, informačních a metodických služeb v Obecních knihovnách Malá Morava a Podlesí. Zároveň byla doručena zpráva o činnosti v obecních knihovnách.

Starosta navrhl i v letošním roce poskytnout příspěvek ve výši 22.000,- Kč na nákup knih do obou knihoven, ve kterém budou zahrnuty i náklady na předplatné periodik pro rok 2021.

Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2021/11/03: ZO Malá Morava schvaluje uzavření dodatku smlouvy s Městem Hanušovice o poskytování knihovnických, informačních a metodických služeb v Obecních knihovnách Malá Morava a Podlesí pro rok 2021 a zároveň schvaluje poskytnutí finančních prostředků na nákup knihovních fondů ve výši 22.000,- Kč.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

8. Rozpočet obce na rok 2021

ZO byl předložen návrh rozpočtu na rok 2021, včetně návrhu rozpočtu Sociálního fondu na rok 2021, návrhu Fondu rozvoje bydlení na rok 2021 a návrh rozpočtu Fondu obnovy vodohospodářského majetku na rok 2021. Rozpočet obce a závazné ukazatele jsou přílohou č. 1 tohoto zápisu. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2021/11/04: ZO Malá Morava schvaluje rozpočet obce Malá Morava na rok 2021, včetně závazných ukazatelů rozpočtu, jako schodkový, včetně rozpočtů fondů SF, FRB a FOVM, takto:

Celkové příjmy ve výši: 15.324.459,- Kč

Celkové výdaje ve výši: 20.729.424,- Kč

Financování ve výši: 5.404.965,- Kč bude hrazeno z kladného výsledku hospodaření v minulých letech.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

9. Mezitímní účetní závěrka

Starosta seznámil přítomné s mezitímní účetní závěrkou za období leden až prosinec 2020.

Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

ZO Malá Morava bere na vědomí informativní zprávu – mezitímní účetní závěrka za období 1-12/2020.

10. Výsledek hospodaření obce za rok 2020

Starosta seznámil přítomné se zprávou o výsledku hospodaření obce za období 1-12/2020.

Příjmy po konsolidaci: 17.020.816,12 Kč, plnění RU (100 %).

Výdaje po konsolidaci: 14.556.326,42 Kč, plnění RU (85,52 %).

Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

ZO Malá Morava bere na vědomí zprávu o výsledku hospodaření obce v roce 2020.

11. Poskytnutí půjček z FRB

V souladu se schválenými pravidly pro tvorbu a použití prostředků Fondu rozvoje bydlení Obce Malá Morava byla opět vyhlášena výzva k předkládání žádostí. Obecnímu úřadu byla doručena žádost paní M. Š. na Obnovu střechy domu čp. XXX. ve výši 70.000,- Kč. Žadatelka splnila veškeré požadované podmínky žádosti, tudíž lze tuto půjčku poskytnout. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2021/11/05: ZO Malá Morava schvaluje poskytnutí půjčky z fondu rozvoje bydlení podle pravidel v celkové výši 70.000,- Kč, a to paní M. Š., bytem XXX, ve výši 70.000,- Kč.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

12. Opatření starosty

Starosta obce seznámil zastupitele s opatřením starosty č. 30/2020, kterým schvaluje a provádí rozpočtové opatření č. 100019/2020, schválené a provedené v jeho působnosti.

Opatření je přílohou č. 2 tohoto zápisu.

Dále informoval o opatřeních č. 1–2/2021 na výpůjčku mramorové desky Schubert a o pachtu pozemku s manželi Bomberovými, Olomouc.

ZO Malá Morava bere na vědomí informaci o provedených rozpočtových opatřeních.

13. Výběrová řízení

- Výběr dodavatele na práce v obecních lesích 2021

Starosta seznámil s výsledkem výběrového řízení na práce v obecních lesích v roce 2021. Jedná se o těžební a pěstební práce. Byli osloveni 4 dodavatelé, kteří spolu s výzvou pro podání nabídky obdrželi zadávací dokumentaci:

1. Hanušovická lesní a. s., Hanušovice.

2. Lesy Jedlí s. r. o., Jedlí.

3. Uniles, a. s., pracoviště Hanušovice.

4. Egrega s. r. o., Hradec Králové.

Výběrové řízení administroval A. P., administrace veřejných zakázek, Lutín. Výběrová komise byla ve složení Petr Pospíchal, Karel Svoboda a Štěpán Morong.

Byly doručeny tyto cenové nabídky:

Uniles, a. s.: 832.810,- Kč

Lesy Jedlí s. r. o.: 367.944,- Kč

Lesní společnost Broumov Holding: 379.350,- Kč

V podkladech obdrželi zastupitelé nabídky uvedených společností, ceník prací a předpokládaných těžeb a návrh smlouvy. Starosta vyzval k diskuzi. Zastupitelé výběr dodavatele prací odsouhlasili.

2021/11/06: ZO Malá Morava schvaluje výběr dodavatele prací v obecních lesích a pověřuje starostu podpisem smlouvy o dílo s firmou Uniles, a. s., IČ 47307706.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

14. Vytvoření pracovních míst na VPP

Návrhem tohoto bodu je vytvoření a financování pracovních míst na VPP, prostřednictvím úřadu práce. Záměrem je přijetí minimálně pěti pracovníků na dobu určitou od duben/květen do listopadu 2021. Návrhem tohoto bodu je také obsazení volného pracovního místa po paní Vyhánkové a vytvoření pracovního místa na pozici dělník čištění obce a pracovního místa traktoristy a údržby obce. Pracovní místa by byla na dobu neurčitou a byla by hrazena z rozpočtu obce. Pozice jsou bezpodmínečně nutné pro zajištění a zkvalitnění péče o obec.

Starosta vyzval k diskuzi. Zastupitelé se dotazovali na výsledky vyhlášeného výběrového řízení, respektive zveřejnění inzerátu. Starosta reagoval, že má několik reakcí a má v plánu zájemce oslovit.

2021/11/07: ZO Malá Morava souhlasí s vytvořením 5 pracovních míst na VPP a pověřuje starostu podpisem smlouvy s úřadem práce. ZO také souhlasí s vytvořením 2 pracovních míst na dělnickou profesi a traktoristu na dobu neurčitou, financovaných z rozpočtu obce.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

15. Odpisový plán majetku na rok 2021

Starosta informoval přítomné o návrhu plánu účetních odpisů dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku obce v roce 2021. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2021/11/08: ZO Malá Morava schvaluje odpisový plán dlouhodobého hmotného a dlouhodobého nehmotného majetku obce na rok 2021.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

16. Nákup pozemku

Zastupitelstvu obce byl předložen návrh na odkup pozemků pod obecní místní komunikací v k. ú. Vojtiškov. Jedná se o cca 130 m² pozemku p. č. st. 90, zastavěná plocha a nádvoří, který je ve vlastnictví manželů Ludvíka a Františky Kurečkových. Dle návrhu by se měl odkup realizovat za cenu ve znaleckém posudku, náklady na něj, na geometrický plán a zápis v KN by měla hradit obec.

Starosta vyzval k diskuzi. Zastupitelé plán nákupu pozemku podpořili.

2021/11/09: ZO Malá Morava schvaluje záměr odkupu pozemku pod obecní místní komunikací ležící v k. ú. Vojtiškov na části pozemku p. č. st. 90, zastavěná plocha a nádvoří, a pověřuje starostu jednáním s majiteli pozemku.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

17. Zrušení projednávání změny územního plánu

V roce 2017 ZO schválilo pořízení změny č. 1 Územního plánu obce Malá Morava. Přes veškeré požadavky dotčených orgánů je dokument ve

stavu Návrhu změny č. 1 Územního plánu Malá Morava. Vesměs byly požadavky dotčených orgánů kladné až na stanovisko Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru životního prostředí. Jeden z těchto požadavků je zásadní a nesouhlasí s dalším projednávání územního plánu. Starosta shrnul, že jsou pouze dvě možnosti řešení této situace. První je ukončit projednávání změny ÚP č. 1 a druhou možností je splnit požadavky uvedených ve stanoviscích. To znamená zaplatit posouzení vlivu na životní prostředí, a aby bylo vyhověno žadatelům o změnu č. 1 ÚP, tak by bylo nutné redukovat zastavěné plochy v dosud platném Územním plánu. Což je nepřijatelné jak z důvodu, že samotná obec nemá na změně ÚP žádný zájem a pouze bychom upřednostnili nové žadatele o změnu ÚP, před těmi v platném územním plánu. A to by mohlo být označeno jako netransparentní, účelové a zvýhodňující nové žadatele. Navíc by obec investovala do pořízení změny územního plánu, který zhodnotí pouze soukromé pozemky. Z těchto důvodů je navrženo ukončit projednávání změny územního plánu.

Starosta vyzval k diskuzi. Zastupitelé se dotazovali na možnost znovuo-tevření projednávání územního plánu, která je možná dá se říci kdykoliv.

2021/11/10: ZO Malá Morava schvaluje ukončení procesu projednávání změny č. 1 Územního plánu obce Malá Morava.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

18. Námitka k projednávání změny ÚP Dolní Morava

Starosta informoval o návrhu na podání námítky/připomínky ke změně Územního plánu Dolní Morava, kde jsou vymezeny nové plochy užívání.

Problém je ve velkorysém koridoru drážní dopravy – území pro umístění kabinové lanové dráhy a v opětovném problému při dopravě materiálu a strojů na tyto stavby po komunikacích přes území naší obce. Nová lanová dráha tak může vizuálně narušit krajinný ráz a způsobit zvýšení hluchosti na území naší obce, které bezprostředně sousedí s řešenou lokalitou.

Starosta vyzval k diskuzi. Zastupitelé, s ohledem na krajinný ráz obce, návrh podpořili.

2021/11/11: ZO Malá Morava schvaluje podání námítky k vymezení koridoru drážní dopravy v návrhu Změny č. 8 územního plánu obce Dolní Morava pro umístění kabinové lanové dráhy.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

19. Prodej nemovitostí Sklené

Pan J. G., bytem XXX, požádala obec o odprodej, popřípadě o uzavření dohody o užívání parcely č. 117/5, ostatní plocha, o výměře 20 m² v k. ú. Sklené u Malé Moravy.

Tato parcela byla v minulosti zastavěna stavbou rekreačního objektu v jejím vlastnictví a tímto bude zajištěn reálný stav. Starosta vyzval k diskuzi, zastupitelé prodej s ohledem na stavbu podpořili.

2021/11/13: ZO Malá Morava souhlasí se záměrem prodeje parcely č. 117/5, ostatní plocha o výměře 20 m² v k. ú. Sklené u Malé Moravy paní J. G., bytem xxx.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

20. Prodej nemovitostí Vojtiškov I.

Pan A. C., XXX, požádal obec o odprodej pozemků p. č. st. 18, zastavěná plocha a nádvoří, o výměře 197 m² a p. č. 44, ostatní plocha, o výměře 155 m² v k. ú. Vojtiškov.

Svoji žádost odůvodnil problematikou vjezdem do garáže a přístupu na vlastní pozemek. Navrženo bylo pozemky neprodávat, ale pouze je propachtovat. Starosta vyzval k diskuzi, zastupitelé záměr pachtu podpořili.

2021/11/13: ZO Malá Morava nesouhlasí se záměrem prodeje pozemků p. č. st. 18, zastavěná plocha a nádvoří, o výměře 197 m² a p. č. 44, ostatní plocha, o výměře 155 m² v k. ú. Vojtiškov a zároveň schvaluje záměr pachtu pozemků p. č. st. 18, zastavěná plocha a nádvoří, o výměře 197 m² a p. č. 44, ostatní plocha, o výměře 155 m² v k. ú. Vojtiškov.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

21. Prodej nemovitostí Vojtiškov II.

Pan V. J., bytem XXX, požádala obec o odprodej části pozemku p. č. 1817/1, ostatní plocha, ostatní komunikace, který má od obce pronajatý v k. ú. Vojtiškov. Žádost o prodej pozemků není nijak odůvodněná. S ohledem na charakter pozemku – cesta, je navrženo pozemek neprodávat a nechat ho pronajatý. Starosta vyzval k diskuzi, zastupitelé navrhované podpořili.

2021/11/14: ZO Malá Morava nesouhlasí se záměrem prodeje části pozemku p. č. 1817/1, ostatní plocha, ostatní komunikace, k. ú. Vojtiškov.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

22. Souhlas se stavbami

- Chalupa Sklené

Pan M. B., který zastupuje stavebníka Ing. T. P., bytem XXX, požádal obec o souhlas se stavbou rekreační chalupy na p. p. č. 695/49 v k. ú. Sklené u Malé Moravy. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2021/11/15: ZO Malá Morava souhlasí se stavbou rekreační chalupy na p. p. č. 695/49 v k. ú. Sklené u Malé Moravy.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

- RD Sklené

Obci byla doručena žádost manželů K., bytem XXX, o vyjádření souhlasu s novostavbou RD na pozemku p. č. 634/1 v k. ú. Sklené u Malé Moravy včetně ČOV, splaškové a dešťové kanalizace, přípojky elektro, studny, zpevněných plocha a oplocení. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2021/11/16: ZO Malá Morava souhlasí se stavbou RD na pozemku p. č. 634/1 v k. ú. Sklené u Malé Moravy, včetně ČOV, splaškové a dešťové kanalizace, přípojky elektro, studny, zpevněných plocha a oplocení.

Hlasování: 7:0:1 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	0	+	+	+	+	+	x	+

- Stavba NN Podlesí

Společnost ELRAM JS s. r. o., se sídlem Boženy Němcové 2930/2, Šumperk, požádala obec o souhlas s projektovou dokumentací na výstavbu přípojky NN v Podlesí k plánované novostavbě RD na pozemku p. č. 136 v k. ú. Podlesí-město. Situace již byla přizpůsobena požadavkům obce, protože se jedná o uložení v komunikaci u p. Sedláka. Na uvedenou akci je třeba uzavřít smlouvu o smlouvě budoucí o věcném břemeni se společností ČEZ. Smlouva za zřízení věcného břemene by měla být úplatná ve výši 5.000,- Kč + DPH za každý dotčený pozemek. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2021/11/17: ZO Malá Morava souhlasí se stavbou přípojky NN v Podlesí k plánované novostavbě RD na pozemku p. č. 136 v k. ú. Podlesí-město a ZO Malá Morava schvaluje uzavření smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

- Rekonstrukce Podlesí

Obci byla doručena žádost Ing. T. P. o vyjádření souhlasu s rekonstrukcí objektu čp. 11 v k. ú. Podlesí-město. Rekonstruovaný dům je navržen jako dvoupodlažní se sedlovou střechou, s hřebem uvedeným rovnoběžně s náměstím. Část objektu na straně do náměstí bude demolována, na vzniklém místě bude zřízena ČOV s odtokem vyčištěné vody do obecní kanalizace. Na vodovod je objekt již napojen. Dům bude oplocen. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2021/11/18: ZO Malá Morava souhlasí s rekonstrukcí objektu čp. 11 v k. ú. Podlesí-město.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

23. Pronájem bytů a stanovení ceny za nájem

Obec v současné době disponuje třemi volnými byty, a to byty č. 2 a č. 8 ve Vojtiškově čp. 79 a bytem č. 1 v Podlesí čp. 21. Tyto byty byly nabídnuty k pronájmu na základě zveřejněného oznámení.

Před projednáváním přidělení výše uvedených bytů starosta navrhuje nejprve stanovit cenu za pronájem zrekonstruovaných bytů ve Vojtiškově. Vzhledem k tomu, že oba dva přidělované byty ve Vojtiškově prošly celkovou rekonstrukcí, navrhuje starosta zohlednit tuto skutečnost i v ceně za pronájem bytů. V současné době prochází celkovou rekonstrukcí i byt č. 4 ve Vojtiškově čp. 77, který by měl být předán do užívání během letošního roku.

Starosta navrhuje stanovit cenu za pronájem zrekonstruovaných bytů ve Vojtiškově na 35,- Kč za 1 m².

2021/11/19: ZO Malá Morava stanovuje cenu za pronájem zrekonstruovaných bytů ve Vojtiškově čp. 77 a čp. 79 na 35,- Kč za 1 m².

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

Na základě zveřejněného oznámení byly obci doručeny tyto žádosti o pronájem bytů:

O byt č. 8 ve Vojtiškově čp. 79 žádali:

P. J., bytem XXX, v hodnocení dosáhl 31 bodů,

T. S., bytem XXX, v hodnocení dosáhl 45 bodů,

M. V., Bytem xxx, v hodnocení dosáhla 41 bodů.

O bytu č. 2 ve Vojtíškově čp. 79 žádali:

V. K., bytem xxx, v hodnocení dosáhl 32 bodů,

J. F., bytem xxx, v hodnocení dosáhla 33 bodů,

N. P., bytem xxx, v hodnocení dosáhla 45 bodů.

O byt č. 1 v Podlesí čp. 21 žádali:

J. T., bytem xxx, nebudován,

M. C., bytem xxx, nebudován,

R. T., bytem xxx, v hodnocení dosáhl 56 bodů.

Přijaté žádosti byly posouzeny podle směrnice upravující podmínky pro přidělování bytů. Hodnocení prováděla referentka obce Markéta Zahradníčková, která zároveň předkládala materiál k projednání v zastupitelstvu obce. Navrženo bylo vyřadit z hodnocení dva žadatele, a to pana J. T. a pana M. C. z důvodu nesplnění podmínek.

Bodová hodnocení žádostí, stejně jako jednotlivé žádosti měli zastupitelé k dispozici v podkladech jednání. Starosta doplnil, že před jednáním mu byla doručena námitka k bodování/doložení příloh k žádosti paní J. F. Paní J. F. byla přítomna na jednání, a tak byla vyzvána k předložení její námítky. Snížené bodování bylo z toho důvodu, že nebyly doloženy všechny potřebné přílohy, respektive byly bodovány pouze doručené podklady. Dále se o slovo přihlásila také paní M. V., která také podala námitku na bodování z důvodu nedoručení všech potřebných příloh, respektive bodovány byly pouze doručené podklady. Starosta se dotázal zastupitelů, zda chtějí zohlednit dodání potřebných dokumentů, které paní J. F. nyní předložila. Pan Walter Köhler argumentoval tím, že přidělování bytů se řídí směrnici, jsou pro všechny stanovená stejná pravidla a bylo by nespravedlivé cokoliv dodatečně měnit. Proto navrhuje rozhodovat podle předloženého návrhu.

Starosta vyzval paní Zahradníčkovou, zaměstnankyni obce, která má administraci žádostí na OÚ na starosti, aby obeznámila ZO s hodnocením žádostí. Paní Zahradníčková informovala o postupu příjmu žádostí, jejich kontrole, popřípadě vyzvání k zaslání nedostatků. Starosta vyzval k diskuzi. Zastupitelé podpořili postup administrace. Starosta ukončil diskuzi a vyzval k hlasování o udělování bytů samostatně.

2021/11/20: ZO Malá Morava přiděluje: byt č. 1 v Podlesí čp. 21 žadateli s nejvyšším počtem dosažených bodů - pan R. T.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

2021/11/21: ZO Malá Morava přiděluje: byt č. 8 ve Vojtíškově čp. 79 žadateli s nejvyšším počtem dosažených bodů - pan T. S.

Hlasování: 7:0:1 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	0	+	+	+	+	x	+

2021/11/22: ZO Malá Morava přiděluje: byt č. 2 ve Vojtíškově čp. 79 žadateli s nejvyšším počtem dosažených bodů - paní N. P.

Hlasování: 7:0:1 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	0	+	+	+	+	x	+

Zastupitelé na závěr upozornili, aby žadatelé konzultovali podklady se zaměstnanci obce před podáním žádosti, zkontrolovali si doložení všech potřebných příloh k bodování a ověřili si jejich doručení, aby zbytečně nedocházelo k nejasnostem.

24. Energie Pro

Starosta informoval o obdržení mimosoudní výzvy od společnosti Energie Pro, s. r. o., a také reakci obce, kterou společnost zaslala advokátní kancelář, která v uvedené záležitosti obec zastupuje.

ZO Malá Morava bere na vědomí informaci o postupu řešení situace se společností Energie Pro, s. r. o.

25. Výměna oken v obecních domech

Zastupitelům byly předloženy cenové nabídky na výměnu oken v bytových domech čp. 135 v Podlesí (radnice) a čp. 92 na Malé Moravě (pošta). Nabídka je na plastová okna, která jsou cenově výhodnější, než dřevěná Euro okna. Na radnici je ve výši 468.590,- Kč a nabídka na poštu je ve výši 442.161,- Kč. Starosta vyzval k diskuzi. Zastupitelé záměr realizace tento rok podpořili.

2021/11/23: ZO Malá Morava souhlasí s výměnou oken na obecních domech Podlesí čp. 135 a Malá Morava čp. 92 v roce 2021. Dále souhlasí

se zorganizováním výběrového řízení na dodavatele a pověřuje starostu obce aby, na základě doporučení výběrové komise, uzavřel smlouvu o dílo s vítězným uchazečem.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

26. Odvodnění obecních domů

Zastupitelstvem bylo v minulosti schváleno provést odvodnění bytovek na Malé Moravě ve zjednodušené podobě oproti předloženému záměru na odstranění vlhkosti z těchto domů. Záměrem je toto provést u domů čp. 88, 89 a 90. Odhadované náklady jsou oproti původnímu projektu cca poloviční tj. 500.000,- Kč až 600.000,- Kč bez DPH za jeden dům. Starosta navrhl realizaci v tomto roce s ohledem na již neudržitelnou situaci v objektech. Starosta vyzval k diskuzi. Zastupitelé záměr realizace tento rok podpořili.

2021/11/24: ZO Malá Morava souhlasí s provedením odvodnění bytových domů Malá Morava čp. 88, 89 a 90 v roce 2021. Dále souhlasí se zorganizováním výběrového řízení na dodavatele a pověřuje starostu obce aby, na základě doporučení výběrové komise, uzavřel smlouvu o dílo s vítězným uchazečem. V případě vícenákladů pověřuje starostu podpisem dodatku ke smlouvě ve výši max. 20 % z ceny původní smlouvy.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

27. Odstavná plocha Malá Morava

Zastupitelstvo obce odsouhlasilo podání žádosti o dotaci na stavbu odstavných ploch u bytových domů na Malé Moravě od Olomouckého kraje. O výsledku dotačního řízení není ještě rozhodnuto, ale starosta navrhuje, aby byla stavba realizována i v případě, že dotace nebude získána, a to z vlastního rozpočtu. Starosta vyzval k diskuzi. Zastupitelé záměr realizace tento rok i přes neobdržení dotace podpořili.

2021/11/25: ZO Malá Morava souhlasí se stavbou odstavných ploch u bytových domů na Malé Moravě v roce 2021 i bez dotačních prostředků. Dále souhlasí se zorganizováním výběrového řízení na dodavatele a pověřuje starostu obce aby, na základě doporučení výběrové komise, uzavřel smlouvu o dílo s vítězným uchazečem. V případě vícenákladů pověřuje starostu podpisem dodatku ke smlouvě ve výši max. 15 % z ceny původní smlouvy.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

28. Změna OZV z pobytu

Zastupitelům byl předložen návrh Obecně závazné vyhlášky obce č. 1/2021, o místním poplatku z pobytu. Dne 1. ledna 2021 nabyl účinnosti zákon č. 609/2020 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní a další zákony (tzv. daňový balíček). Uvedeným zákonem došlo mimo jiné k dílčí novelizaci zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“). Nově tak podle § 3a odst. 2 zákona o místních poplatcích není předmětem poplatku taky pobyt ve zdravotnickém zařízení poskytovatele lůžkové péče, pokud je tento pobyt hrazenou zdravotní službou podle zákona upravujícího veřejné zdravotní pojištění nebo pokud je její součástí.

Současně pak došlo i k „technické“ úpravě osvození v § 3b zákona o místních poplatcích. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2021/11/26: ZO Malá Morava schvaluje Obecně závaznou vyhlášku č. 1/2021, o místním poplatku z pobytu.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

29. Revokace usnesení o směně

Starosta informoval, že dne 25. 6. 2020 zastupitelstvo schvalovalo směnu nemovitostí v Podlesí. Dle starosty bylo v zápise ze zasedání uvedeno usnesení, které bylo v rozporu se závěrem jednání a neobsahovalo veškeré náležitosti. Toto bylo zjištěno bezprostředně před sepsáním směnny smlouvy.

Výsledkem jednání mělo být, že obec získá pozemky od žadatele, žadatel získá pozemky od obce, a to bez dalšího finančního vyrovnání. Žadatel dále zaplatí rovněž náklady spojené s převodem. Starosta vyzval k diskuzi a následně k hlasování.

2021/11/27: ZO Malá Morava schvaluje revokaci usnesení 2020/08/19 ze dne 25. 6. 2020 a zároveň ZO Malá Morava schvaluje směnu nově vzniklých nemovitostí p. č. 561/10, trvalý travní porost, o výměře 473 m² a p. č. 561/11, ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 69 m², které vznikly na základě Geometrického plánu č. 185-95/2019, oddělením z původních nemovitostí p. č. 561/5, trvalý travní porost a p. č. 561/3, ostatní plocha, ostatní komunikace, vše v k. ú. Podlesí - město, ve vlastnictví pana J. C., bytem xxx, 788 33 Hanušovice, za pozemek ve vlastnictví obce Malá Morava p. č. 683/2, ostatní plocha, ostatní

**kommunikace o výměře 354 m² v k. ú. Vysoký Potok, bez finančního do-
rovnání. Náklady spojené s převodem nemovitostí uhradí žadatel.**

Hlasování: 7:0:1 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
+	+	+	+	+	+	+	x	0

30. Výsledek inventarizace majetku obce

Zastupitelstvu obce byla předložena zpráva Ústřední inventarizační komise o výsledku inventarizačního majetku obce k 31. 12. 2020. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2021/11/28: ZO Malá Morava schvaluje výsledek inventarizace majetku obce za rok 2019 a souhlasí s navrhovaným vyřazením majetku.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

31. Žádost o dar

Zastupitelům byla předložena žádost od Sokola Malá Morava, z. s., se žádostí o dar na zakoupení travního traktůrku. S ohledem na momentální situaci a zrušení veškerých veřejných akcí a možnosti přivýdělku si nemůže spolek dovolit takovouto investici. Starosta vyzval k diskuzi. Zastupitelé i s ohledem na nutnou údržbu areálu nákup techniky podpořili.

2021/11/29: ZO Malá Morava souhlasí s uzavřením darovací smlouvy se Sokolem Malá Morava, z. s., na nákup techniky (zahradního traktůrku) ve výši 100.000,- Kč.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

32. Smlouva o věcném břemenu

Společnost Emontas s. r. o., se sídlem Jiráskova 1273/7A, Olomouc, požádala obec o uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene na pozemcích p. č. 749/1 a p. č. 1813/9 v k. ú. Vojtěškov. Smlouva za zřízení věcného břemene by měla být úplatná ve výši 5.000,- Kč + DPH za každý dotčený pozemek. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2021/11/30: ZO Malá Morava schvaluje uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene č. IV-12-8017894/VB/001.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

33. Zpráva o činnosti v obecních lesích v roce 2020

Práce v lesích prováděla společnost UNILES, a. s., na základě uzavřené smlouvy. V roce 2020 zde byly provedeny tyto konkrétní práce:

- těžba cca 1 856 m³ dříví – nahodilá těžba, souše, vývraty, zlomy (kůrovové dříví), z toho běžná těžba jehličnatého dříví cca 73 m³,
- instalace lapáků a feromonových lapačů,
- 8 800 ks nátěry sazenic repelenty, 2,73 ha ožínání, 572 m³ odkorňování, 915 m³ úklid klestu, zalesňování smrk 4 000 ks, buk 800 ks, bříza 600 ks.

Těžební činnost probíhala pouze podle požadavků a doporučení odborného lesního hospodáře, jimiž jsou revírníci - pracovníci společnosti Lesy České republiky, s. p.

Příjmy obce za prodej dříví vytěženého v roce 2020 (včetně samovýroby) byly ve výši 712 278,- vč. DPH. Dále obec obdržela dotaci na úhradu ztráty spojené s kůrovcovou kalamitou za léta 2017 a 2018 ve výši 523.000,- Kč a za rok 2019 ve výši 485.000,- Kč.

Výdaje na lesní hospodářství v roce 2020 byly ve výši cca 733.259,- Kč vč. DPH:

- cca 35.000,- Kč na činnost odborného lesního hospodáře,
- cca 23.000,- Kč obnova lesních cest,
- cca 14.700,- Kč administrace výběrového řízení,
- cca 633.131,- Kč přijaté služby - péstební činnost, nátěry, ožínání, pro-
bírký apod.
- cca 27.000,- Kč – mzdy, nákup materiálu a další.

Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

ZO Malá Morava bere na vědomí zprávu o činnosti v obecních lesích v roce 2020.

34. Výroční zpráva o poskytování informací

Starosta seznámil přítomné s Výroční zprávou o poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

ZO Malá Morava bere na vědomí výroční zprávu o poskytování informací za rok 2020.

35. Diskuze

Starosta vyzval zastupitele k diskuzi. Do diskuze se nikdo nepřihlásil.

Starosta vyzval přítomné občany k diskuzi.

Pan J. U. ml. se dotazoval na možnost přístavení kontejneru na bioodpad (větvě). Starosta informoval, že bioodpad byl v obci v minulosti řešen kompostéry, které měli občané k dispozici zdarma. Doplnil, že likvidace bioodpadu typu větvě je možná domluvit individuálně obecním štěpkovačem na místě nebo u OÚ.

36. Závěr jednání

Žádné další dotazy či připomínky nebyly, a proto starosta obce Antonín Marinov poděkoval všem přítomným zastupitelům, občanům a hostům za účast na dnešním zasedání, popřál všem hodně zdraví a sil s ohledem na současnou situaci a v 17:20 hodin jednání ukončil.

Přílohy:

1. Rozpočet obce, závazné ukazatele.
2. Opatření starosty.

Zápis byl vyhotoven dne 22. 3. 2021

Ověřovatelé zápisu: Štěpán Morong, Karel Svoboda

Zapsala: Mgr. Olga Temňáková

Starosta obce: Antonín Marinov

Léčivé recepty z jarních kopřiv

Po letošní dlouhé zimě je kopřivová kůra to nejlepší, co můžeme pro náš znavený organismus udělat. Kopřiva obsahuje vitamín A, C, B2, vápník, hořčík a železo, působí na pročištění krve a na krvetvorbu. Nejlépe je sbírat kopřivu v květnu před květem.

Kopřivový nápoj

1 lžici nakrájené kopřivy přelijeme šálkem horké vody, 10 min. necháme luhovat a scedíme. První šálek vypijeme před snídaní. Pijeme 3x denně, maximálně 1 měsíc. Za tu dobu vyplavíme zimní nánosy z těla a doplníme chybějící vitamíny a minerály.

Když chcete, aby vaše vlasy byly lesklé, zdravé, hustější, poddajné a hlava bez lupů, zalijte 10 dkg čerstvých kopřiv 1 litrem horké vody s troškou octa. Až nálev vychladne, umyjte si s ním vlasy.

Každé jaro dělám kopřivový sirup s citrony

Nasbírejte 60 vršků kopřiv asi 20 cm dlouhých, omyjte je a zalijte 2 l převážené vody, při-

dáme 4 oloupané citrony a 20 g kyseliny citronové. Necháme 24 hod. luhovat, poté všechno přecedíme, přidáme 2 kg cukru a přivedeme do bodu varu. Sirup nalijeme do čistých, menších skleniček. Na rychlou spotřebu necháme sirup v chladu. Aby vydržel do další sezóny, je vhodné sterilizovat.

Jarní pochoutkou jsou bramboráky kopřiváky

Potřebujeme 4 velké brambory, 2 vejce, 4 lžice polohrubé mouky nebo strouhanky, sůl, majoránku, česnek, pepř a 3 až 4 lžice čerstvých kopřiv. Vše smícháme a smažíme bramboráky na oleji, sádle či na teflonové pánvi s minimálním použitím tuku.

Zkuste také karbanátky s kopřivami

Potřebujeme 60dkg mletého masa, 2 vejce, 1 cibuli, 5-6 stroužků česneku (může být česnek medvědí), pepř, drcený kmín, sůl, 2 housky namočené v mléce, špetka libečku, majoránka podle chuti a hrst mladých kopřiv a olej. Zpracujeme

karbanátky z mletého masa, orestované cibuli, koření a namočené housky. Malé placičky smažíme na oleji. Naše babičky smažili bramboráky na domácím sádle - to byla vůně. Ať Vám také chutnají - přeje

Katka Maurerová

OLŠOVÁČEK[©]

PŘÍLOHA PRO DĚTI

Milé děti,

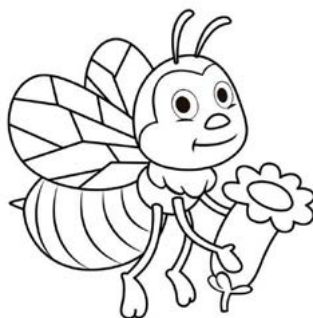
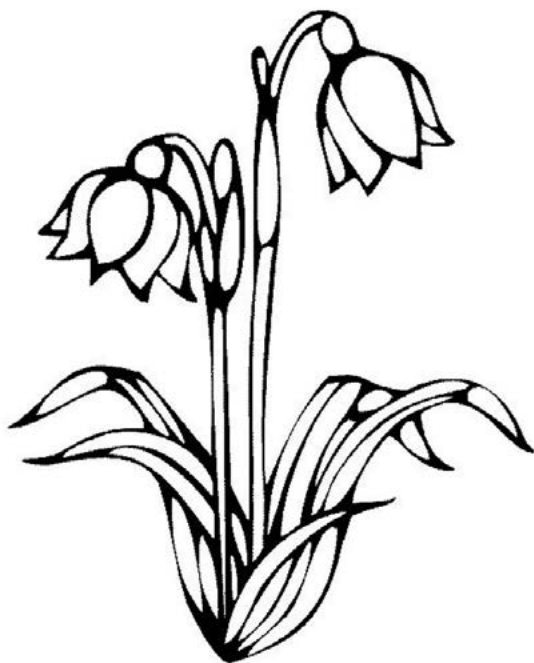
přichází jaro, a tak nás potěší první jarní kytičky. Květiny dodávají do našich životů vůni a krásu. Také jsou důležité pro přírodu a díky včeličkám, které je opylují, vykvetou ve všech barvách a tvarech.

Na stránkách se mezi prvními objeví prvosienka jarní, které se lidově nějak říká. A to Vám prozradí naše tajenka v doplňovačce. Také sedmikráska je poslem jara. V lese nás potěší fialky, bledulky a sněženky, které někdy vyrůstají ještě z posledních koláčků sněhu. Zahradu nám na jaře ozdobí narcisy, tulipány, modřence.

Určitě sami také najdete první jarní kytičky, když si vyjdete na procházku. Kytička fialek nebo jiných květin Vám krásně provoní domov. Také si je můžete vylisovat a uložit na památku nebo si udělat herbář.

Tak Vám přejeme rozkvetlé jaro!

Vaše redakce

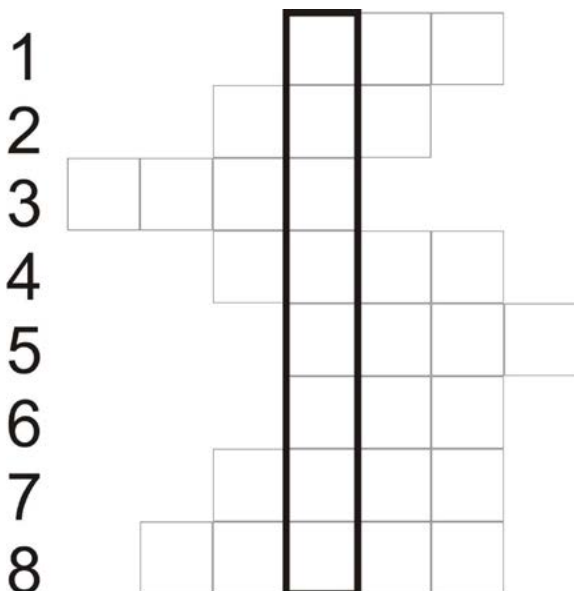

Veršovánky

Helena Záchová

Leonka dnes ráno vstala,
snídani všem nachystala.
Co se děje, Leonko?
Vždyť máš svátek, maminko.

Venku leje, hromy duní,
blesky kolem lítají.
Malý Rostík je dnes u babičky
a s pohádkou se nebojí.

Doplňovačka

1. Žlutý prášek v květině.
2. Věrný přítel člověka - zvíře.
3. Zelený výrůstek na větvi stromu.
4. Tekutina, která nám proudí v žilách a má rudou barvu.
5. Pupen se změní v
6. Velká plocha stromů, kde žijí zvířátka.
7. Krev stromů.
8. Domácí zvířátko, které má rádo mlíčko.

Olšováček připravila
Radka Morbacherová

Hasiči na přátelském výjezdu – na zábavě na Dolní Moravě

Před mnoha lety, někdy v šedesátých letech minulého století, vyjela v zimním období na takzvanou Štěpánskou zábavu do hospody Dolní Moravy, kde byl taneční sál, skupina hasičů z Malé Moravy. Bývalo to tehdy zvykem, že se navzájem obě tyto skupiny navštěvovaly při různých akcích. Tedy nejen k ohni, jak by se dalo čekat, ale i na společné brigády, případně na hasičská cvičení, nebo na zábavy pořádané hasiči v jednotlivých obcích. Prostě „Moravané“ byli vždycky kamarádi. Nic na tom nezměnila ani státoprávní úprava, kdy byla Dolní Morava předána administrativně do Východočeského kraje a Malá Morava zůstala v kraji Severomoravském. Krajskými centry těchto krajů byla určena města Hradec Králové a na druhé straně zase Ostrava. Prakticky to znamenalo, že obě obce v té době byly na konci světa a bylo jedno, zda jde o Dolní Moravu, nebo o Malou Moravu.

Lidé ale nezhorkli a navzájem si pomáhali. Často to bylo na hranici zákona, ale lidem se takto alespoň ulevilo v životě. A nebylo to jen tím, že zdejší státní statky si navzájem pomáhaly, jak to jen šlo. Třeba v šízení dodávek. Prostě jednou se pomohlo jedněm a ti zase na oplátku pomohli druhým. Lesy to měly trochu jednodušší, protože byly jednotlivé lesní závoje tak trochu rozděleny podle bývalých historických panství a ne podle momentální politické mapy. Místní hromadná doprava byla propojena a lidem se zde pak na oplátku někdy hodilo jezdit za prací do Hanušovic, nebo naopak do Králík.

Hasiči, dříve nazývaní - Bůh ví proč - požárníci, byli v obou obcích tzv. dobrovolní, a i dnes se jim říká „dobráci“. Prováděli nejen hasičská cvičení, ale zúčastňovali se také hasičských soutěží, podle toho, jak a kde byly tyto organizovány. To dále utužovalo vzájemná přátelství nejen mezi nimi, ale i mezi občany obou obcí. Hasiče se podle jednotlivých událostí, bez ohledu na to, na kterém katastru hořelo. Ono také uvažte, že sem nebylo zrovna jednoduché za každého počasí přijet profesionálními hasiči z Šumperka, nebo z Ústí nad Orlicí.

Jednou za rok se pořádaly hasičské plesy – řekněme lépe „Hasičské bály“. Na ty se vždy těšila celá obec jak na Malé Moravě, tak na Dolní Moravě. Vždy se bály pořádaly na konci roku, takže obvykle byla venku i pravá zima. Mráz zalézal za nehty a sněhu bylo nejméně metr. Všude byly závěje, což ale místním nevadilo, protože na ně byli zvyklí. Cesty a silnice byly řádně prohrnuté a také posypané škvárou. Vše se tehdy dělávalo lopatou na dva rázy. Takže cesty vypadaly, jako by se tam zrovna rozležely „zebrý“. A protože byli hasiči kamarádi, tak nikdy nezapomínali na své kamarády hasiče ze sousední obce s pozvánkou na hasičský bál.

Já jsem se zcela náhodnou zúčastnil také jednoho takového bálu, který se konal v sále hos pody na Dolní Moravě. Seděl jsem ve výčepu a spíše si povídal s hospodským o tom, co je u nich v obci nového. Že je tam zrovna „opět po roce hasičský bál“ jsem ihned poznal sám, protože se tam scházeli hasiči i s manželkami, milenkami a jinými kamarádkami. Také tam přicházelo mnoho dalších významných pozvaných hostů. Třeba pan farář, pan starosta, pan nadlesní (fořt), pan vedoucí místního státního statku a podobné místní společenské figury. Všichni byli slavnostně oblečení. Obvykle v hasičských

slavnostních stejnokrojích, ostatní ve svátečních oblecích. Protože jsem se s mnoha z nich osobně dobře znal, tak mne hned zvali do sálu. Já ta pozvání ale s díky odmítal z důvodu, že jsem nebyl společensky oblečený a nechtěl být na tomto bále rušivým elementem hned od začátku zábavy.

Zábava probíhala podle již dávno zavedeného zvyku. Hudba hrála jako „o dušu“. Obsluha se starala, aby nikdo nebyl zrovna na suchu, případně se roznášelo jídlo. Byla i bohatá tombola.

Přišlo i na pravou hospodskou rvačku. Bylo to v pokročilé době, kdy již byli všichni v povznesené náladě a hlavně dobře naladěni. Hanušovické pivo, různé likéry a různé značky vína dělaly divy.

Najednou se v sále začala pravá mela. Jedna slečna z Dolní Moravy se zamilovala více, než bylo zdrávo, do mládence hasiče z Malé Moravy. Její údajný bratr (nezjistil jsem, kdo to vlastně byl skutečně) to začal řešit osobně, což znamenalo ručním zákrokem na bradu toho vyvoleného chlapce. To ale znamenalo, že se jej ihned zastali všichni kamarádi z Malé Moravy. To ale bylo zrovna to pravé ořechové pro chasníky z Dolní Moravy a již se polovina sálu dala do sebe. Pochopitelně se přidaly i různé rozdivočelé dámy, takže v sále byl jednolitý bojový ryk. Tak tak si stačili najatí hudebníci ukryt své nástroje. I tak byl prokopnutý velký buben a polámaný jeden housle. Vše začalo vypadat velmi hrozně. Když ale do talíře s gulášem spadla láhev od vína jed-

nomu hasičovi z Dolní Moravy, tak nastal obrat.

Dotyčný mladík byl sice mladý člověk, ale chasník jako hora. Vysoký silný muž. Ruce měl jako lopatky od větrného mlýna a sílu měl, že by skály mohl lámat. Tomu se ta rvačka tuze nezamlouvala. Povstal od nedojedeného guláše a jal se dělat pořádek. Nejdříve roztrhl od sebe největší kohouty. Pak ještě poroztrhával od sebe ostatní slavné bojovníky. Nejvíce řvoucím amazonkám rovnou vrazil. Houby se staral, kdo za co mohl, nebo nemohl. Pak je ještě jednoho po druhém vyhodil rovnou ven na mráz. To proto, aby prý rychleji vychladli. Naštěstí venku bylo sněhu dosti, tak se nikomu nic nestalo.

Protože bylo již hodně po půlnoci, tak šel a rozvezl hosty domů. Nejdříve muzikanty do Králík. Pak kamarády do Malé Moravy a nakonec vlastní občany z Dolní Moravy. Mnoho oslavenců již také odešlo po vlastních nohách.

Udělal se krásný den, sněh jen zářil pod nápořem paprsků slunce. Stále mrzlo a bylo krásné a příjemné. Po nočním studeném větru již nebylo ani památky. Jen hospodský s manželkou rychle uklízeli celou hospodu a chystali ji na otevření, což bylo v deset hodin dopoledne. Na závěr, jak jsem si vypořlechl v jiném to dni, si všichni zábavu pochvalovali a již se těšili na další, která bude tentokrát na Malé Moravě.

Ludvík Vrána

Blahodárnost jarních bylinek

Každé jaro přináší novou naději, teplo a slunko. Těšíme se z první zeleně i ze zpěvu ptactva. Při pohledu na tuto zelenou nádhru bychom měli pamatovat na jarní kůru, k očistování a odhlehování, jež nám přinese posílení imunity.

Především je to česnek medvědí, který patří k prvním posílům jara. Mladé rostliny sbíráme před rozkvetem. Tato bylinka obsahuje mohutné léčivé síly. Vypráví se, že medvědi hledají česnek po zimním spánku, aby si jím pročistili žaludek, střeva a krev. Tuto bylinku sbírejte jen takové množství, které spotřebujete a nechte zbytek pro možnost dalšího růstu.

Možná Vám zachutná medvědí máslo, na které potřebujeme: 1 hrst medvědího česneku, 20 dkg a sůl.

Návod: Dobře opláchnuté a osušené listy medvědího česneku stočíme a nakrájíme napříč na co nejjemnější proužky. Promícháme je se změkklým máslem, které podle chuti lehce osolíme. Můžeme také listy rozmixovat a pak utřít s máslem. Máslo je zdravé a výborné na čerstvé bagety. Lze ho také zmrazit a používat k vaření - chutnat bude na horkém steaku či na pečeném kuřeti.

Dobrou chuť přeje

Katka Maurerová

Naši jubilanti

V březnu oslavil 75 let
pan **Josef POSTŘEHOVSKÝ**.
V dubnu slaví 70 let
pan **František KLÍMEK**
a 91 let
pan **Jiří RYBÁREK**.
V květnu oslaví 80 let
pan **Karel TUROŇ**
a 70 let
pan **Štefan MORONG**.

Všem našim jubilantům blahopřejeme.

Vymačkaný citron nevyhazujte

Taky jste propadli fenoménu, kterým se stalo popíjení vody s citronem? O účincích tohoto nápoje se zmíníme třeba jindy, dneska prozradíme, proč vymačkané citrony nevyhazovat. Využití totiž najdete jak při úklidu, tak v péči o tělo.

Stop zápachu a barevným prstům

Zapomněli jste při barvení vlasů na rukavice? Nebo chystali k večeri salát z červené řepy? Ať už může za vaše zabarvené prsty cokoli, nepropadejte panice. Jednoduše z citronu vydlabejte trochu dužiny a tu chvíli žmoulejte mezi prsty. Po znečištění nebude za chvíli ani památka.

Citronová dužina zároveň zbaví prsty zápa- chu, ke kterému přišly třeba po krájení cibule nebo lisování česneku.

Konec suchým patám

Ať si to chceme přiznat, nebo ne, suché paty nám dennodenně komplikují život. Nejen, že ničí silonky a drahé punčochy, také působí nevzhled- ným a neupraveným dojmem. A když začnou praskat, bolest na sebe nenechá dlouho čekat.

Dejte suchým patám vale! Namísto drahých krémů stačí vymačkanou půlku citronu posypat jedlou so- dou a paty vždycky večer potírat. Následně je oplá- chněte vlažnou vodou, natřete výživným krémem a po vsáknutí si na nohy nasadíte teplé ponožky.

Konečně čistá mikrovlnka

Dostat z útrobu mikrovlnky připečené zbytky jídla není nic jednoduchého. Abyste se vyhnuli nekonečnému drhnutí a agresivním chemickým prostředkům, stačí do misky nalít studenou vodu s trochou octa.

Do lázně ponořte slupky z citronu a po dobu pěti minut mikrovlnku zapněte na plný výkon. Nečisto- ty pak jednoduše setřete vlhkým hadříkem.

Univerzální čistič

Vymačkané citrony skvěle poslouží jako přírodní čistič. Na půlku vymačkaného citro- nu nasype trochu soli a pusťte se do drhnutí sporáku nebo třeba dřezu. Jen dávejte pozor na choulostivé materiály, které by mohla kyse- lina v citronech obsažená poškodit.

Vodní kámen nemá šanci

Pokud se doma potýkáte s příliš tvrdou vodou, pravděpodobně se nevyhnete opakovanému od- straňování vodního kamene z varné konvice nebo kávovaru a žehličky. V prvním zmíněném případě opět pomůže citronová kúra.

Dejte do konvice vodu, přidejte hrst tenkých plátků citronové kůry a dejte povařit. Pak nechte ještě hodinu odstát, vylijte a pro odstranění pří- padné pachuti z citrónových slupek znovu uvař- te čistou vodu.

Lahodné koláče a zákusky

Citronová kúra najde uplatnění i v kuchyni a při pečení. V takovém případě se ale zaměřte na citrony, které nejsou chemicky ošetřené. Kůru (jenom žlutou, ne bílou část, která je hořká) na- strouhejte na jemném struhadle a přidejte k těstu.

Z citronové kůry si jednoduše vyrobíte také ochucený olej do salátů nebo dalších pokrmů. Do jednoho litru oleje nasype 8 polévkových lžic usušené a rozemleté kůry, uzavřete a ne- chte odstát dva týdny. Pak sceďte a uchovávejte v chladničce.

Voňavá domácnost bez škůdců

Z citronové kůry si jednoduše vyrobíte také domácí osvěžovač. Stačí kůru usušit a kápnout k ní oblíbený éterický olej. Voňavou směs doplňte i oblíbeným kořením (skvěle se hodí například hřebíček nebo skořice) a rozmístěte po bytě či domě. Nejen, že prostor příjemně osvěžíte, také se zbavíte nezanedbatelných návštěvníků v podobě hmyzu, které vůně citronu a hřebíčku odpuzuje.

Přírodní antirevmatikum

Trápí vás bolesti kloubů? Namísto drahých tabletek a krémů vyzkoušejte sílu přírody. Kůru ze dvou citronů nastrouhejte nebo nakrájejte na menší kousky. Pak ji nasype do zavařovací skle- nice a zalijte panenským olivovým olejem lisova- ným za studena. Kůra musí být zcela ponořena. Sklenici pořádně uzavřete a nechte 2 týdny odstát.

Po odstátí do nálevu namáčejte gázu, kterou přiložte na bolavé místo a obalte igelitovým py- líkem či fólií. Místo ještě omotejte šálou nebo ručníkem. Nechte působit přes noc.

Zdroj: bydlimekvalitne.cz

Mnozí lijí do dřezu hotový zázrak, aniž by to tušili

Bramborovou vodu, která po vaření zbývá v hrnci, máme tendenci vylévat. Ale brambo- rová voda je ve skutečnosti docela úžasná a její všestrannost vás jistě překvapí. Bramborovou vodu můžete použít jako náhradní zahušťovadlo, přidat ji do nejrůznějších pokrmů pro extra chuť, a dokonce ji využít na zahradě k přidání živin do půdy. K čemu jinému se bramborová voda hodí?

Co je bramborová voda?

Bramborová voda je jednoduše voda, která zbyla v hrnci po vaření brambor. Je škrobovitá, hustší a jsou v ní malé kousky brambor. Bram- borový škrob působí jako zahušťující činidlo, přidává živiny do jiných pokrmů, zlepšuje chuť i strukturu chleba a těsta. Bramborová voda je však poměrně všestranná a můžete ji použít na mnoho různých způsobů.

Jaké jsou její přínosy?

Bramborová voda je plná přidaných živin, které z brambor získá díky vaření. Obsahuje tak vita- míny B, vitamín C, draslík a vlákninu, dále také karotenoidy a flavonoidy, které celkově podporují zdraví. Brambory pomáhají také snížení krevního tlaku, zlepšení funkce mozku a nervového systé- mu, proti zánětům a při problémech s trávením.

Pro alergiky

Pro ty, kdo jsou alergičtí na kukuřici či pšeni- ci, je bramborová voda skvělým zahušťovadlem. Tímto způsobem použití je také vhodná pro ty, kdo se stravují podle bezlepkových diet.

Polévky a omáčky

Do polévek je bramborová voda vhodná jako náhražka čisté vody. Nejen, že ji zahustí a dodá

vitamíny, ale také zvýrazní chuť. Stejně dobrá je pro výrobu omáček, do kterých tak není potřeba použít jiných zahušťovadel.

Hnojivo

Používejte bramborovou vodu jako šetrné hnojivo pro rostliny. Pokud ji neplánujete použít v kuchyni, nechte vodu vychladnout a poté s ní zalijte rostliny. Samozřejmě by nemělo jít o vodu, která byla osolena!

Pro zvěř

Bramborovou vodu můžete dát také svým zví- řatům. Přidejte ji do šrotu či granulí a doplňte tak jídelníček svých miláčků o nové živiny.

Zdroj: bydlenisnu.cz

Co se stane s tělem, když ujdete deset tisíc kroků denně

Chcete mít lepší paměť i nižší riziko osteoporózy? Nebo se konečně zbavit špatné nálady i nepřijemného syndromu suchého oka? Nesedíte doma a jděte se projít na čerstvý vzduch!

Asi není odborník, který by výhody pěší turistiky vehementně popíral. Věděli jste, že právě ona je hned po běhu, rybaření a jízdě na kole čtvrtou nejoblíbenější venkovní aktivitou? Pokud se domníváte, že chůze v přírodním prostředí se spalují jenom kalorie a tím to hasne, jste na omylu. Co všechno získáte tím, když denně zdoláte doporučených deset tisíc kroků, což odpovídá zhruba sedmi kilometrům?

Zrak jako ostříž

Pobyt venku, tedy mimo dosah televizních obrazovek a počítačových monitorů, je skutečným balzámem pro zrak. S každým pohledem do

dálky se podle názoru lékařů uvolňují nitrooční svaly, které jsou zodpovědné za zaostřování a koordinaci očních pohybů. Čerstvý vzduch okysličí také rohovku a stabilizuje slzný film, což zase zmírňuje podráždění i syndrom suchého oka. Mimochodem, ten prý častěji postihuje ženy, a to zejména v období počátku menopauzy.

Lepší paměť i bystré myšlení

I pouhá hodinka turistiky zafunguje jako vzpruha kognitivních funkcí. Aerobní činnosti obecně totiž mají velmi pozitivní vliv na hipokampus – část mozku, na níž přímo závisí orientace a paměť. Pohyb zlepšuje plasticitu mozku, přičemž pomáhá vytvářet nové neurony i synaptické spoje. I proto vás při procházce může náhle napadnout řešení problému, nad kterým jste si

dlouho lámali hlavu. Zvýšená srdeční frekvence navíc přispěje k prevenci duševních chorob.

Šťastnější nálada a žádná osteoporóza

Z hřejivých slunečních paprsků, které vám osvětlí cestu i tělo, načerpáte vitamin D. Ten organismus využije k výrobě neurotransmiteru serotoninu, který navozuje dobrou náladu a tlumí stres. Zmíněný vitamin rovněž usnadňuje vstřebávání vápníku, proto se dává do souvislosti s prevencí osteoporózy. Jeho optimální hladiny také podporují úbytek tukových zásob. Tedy alespoň podle závěrů americké studie uskutečněné na Minnesotské univerzitě.

Ještě pořád se vám nechce vyrazit ven? Přece se o tyto zajímavé přednosti nepřipravíte!

Zdroj: bety.cz

Jak se recyklují PET lahve

Jak vyhodit PET láhev?

Možná jste sami sebe již přistihli při bezděčném filozofování nad žlutým kontejnerem – „Vhodit s víčkem, či bez víčka? S etiketou, nebo bez ní?“ Odpověď je jednoduchá: Klidně s obojím! Jednotlivé části jsou automaticky odděleny při dalším zpracování na dotřídovací lince, která je další zastávkou recyklované PET láhve. Jediné, co pro ni můžeme ještě udělat, je sešlápnout ji a víčko jen volně nasadit. Tím jsme udělali vše, co se od nás očekávalo.

Na dotřídovací lince jsou plasty zároveň rozřazeny podle jednotlivých druhů – PET, folie, polystyren apod. Třídění většinou probíhá ručně – odstraňují se cizorodé příměsi, jako jsou kovy či papír a nevhodné plasty. Láhve se navíc třídí podle barev. Každá z těchto skupin se poté recykluje zvlášť. Naše PET láhev je spolu s ostatními láhvemi rozdrcena na tzv. „PET flakes“. Drť je pak několikanásobně proprána a vysušena. Výsledkem je velmi cenná surovina, kterou je možné použít k výrobě nových produktů.

Co z PET láhve? Výplně zimních bund i interiery aut

Mnozí si užitečnost recyklace uvědomí, až když v ruce drží něco, co díky ní vzniklo, něco

z běžného života. Z PET láhvi se při procesu recyklace vyrábí umělá vlákna a s těmi se setkáváme bez nadsázky dennodenně.

Recyklované PET láhve se podílí na výrobě výplní zimních bund a spacáků, interiérů aut nebo se přidávají do tzv. zátěžových koberců. Z fólií, tašek a sáčků se stanou opět další tašky a sáčky. Ze směsovců plastů může být vyroben váš zahradní nábytek, kompostér, zatravnovací dlažba nebo protihlukové stěny u dálnic. Pěnový polystyren se zase zpracovává do izolačních tvárnic, odlehčeného betonu a dalších tepelných izolací.

Téměř jako ze sci-fi povídky se může zdát, že 100% recyklátem je třeba sportovní fleecová bunda. Věřili byste, že každé ráno chodíte běhat v něčem, co bylo vyrobeno z 50 PET láhví? Neuvěřitelné. Plastový kolíček na prádlo se z velké většiny skládá z recyklovaného plasu (75 %). Podobně je na tom i plastový kbelík.

Každý z nás vyprodukuje průměrně 100 kg plastového odpadu ročně. Z toho asi 2/3 obyvatel České republiky odpad aktivně třídí. Množství nevyužitého nerecyklovaného odpadu je alarmující.

Přitom stačí jen každou PET láhev sešlápnout, nasadit na ni víčko a hodit ji do žlutého kontejneru – o zbytek se již starat nemusíme. Nakonec to není tak složité, ne?

Aprílový příspěvek

Bez českých klasických pohádek si neumíme představit Vánoce. Bohužel, zřejmě bude stažena krásná česká pohádka Tři oříšky pro Popelku.

Ochránáři protestují, že tato pohádka nabádá děti k vandalismu, protože se v ní zbytečně trhá lískové ořechy, na kterých jsou závislí živočichové. Nejde o to, že si děti utrhnou oříšek a sní si ho, ale o to, že ho vyhodí poté, co v něm nenajdou nic podobného, jako v pohádce.

V květnu bude Evropská unie pohádku posuzovat a už dnes je známo, že buď pohádku zakáže anebo vydá rozhodnutí o vystřížení scén s lískovými ořechy.

Je to smutné, že tak pěkná a úspěšná pohádka s krásnou hudbou se musí upravovat. Ale jde o záchranu přírody.

Petr Mahel

Znáte recept na zelený hrášek na smetaně?

Já vařím zelený hrášek často a ráda, vždyť k jeho přípravě stačí zhruba čtvrt hodinky. Je to zdravé zeleninové jídlo, které milují děti i všichni příznivci zeleného hrášku, který nepatří mezi luštěniny, ale mezi zeleniny.

Teprve nedávno jsem s překvapením zjistila, že některé mé kamarádky ani neví, jak dušený nebo zadělávaný zelený hrášek uvařit. Přitom některý mladý hrášek je tak sladounký a dobrý, že k němu ani není třeba přidávat sladidlo nebo cukr. Úplně stejným způsobem připravuji hrášek čerstvý i hrášek mražený, ale hrášek sterilovaný i s nálevem jen ohřeju a přidám kvedlánek. Mouka v kvedlanku se pak vždy musí provařit.

Jak na to: Hrášek nasypu do kastrolu s nepřilnavým dnem, přidám sůl a hrnek vody. Dusím pod pokličkou jen 5 minut. Mezitím si připra-

vím kvedlánek, a to tak, že v půl hrnku studené vody kvedlačkou rozkvedlám 2 lžíce mouky. Kvedlánek přiliju k dušenému hrášku a dále za stálého míchání na mírné teplotě dusím dalších 10 minut. Poté udušený měkký hrášek dochutím podle chuti solí, šťávou z citronu nebo špetkou sladidla. Do hotového pokrmu přidám nakonec zakysanou smetanu a ještě minutu povařím. Smetana se dá dobře nahradit kouskem másla.

Co na to: 400 g čerstvého nebo mraženého zeleného hrášku, 2 lžíce hladké mouky, 1 plná lžička soli, 150 g kysané smetany s tučností 10 %, 1 lžička sladidla, půlka citronu.

Dušený hrášek chutná s vařeným bramborem a třeba s vaječným volským okem. Dobrou chuť.

Články pro přílohu Atece vybral

Petr Mahel

Povídání o podlaze

(Malá úvaha)

Slovo podlaha nám hned nasměruje pohled na zem. Čili pod vlastní nohy, pod stůl, pod postel, pod otoman, pod pohovku, pod váleudu...

Většinou za celou existenci člověka byla podlaha v lidském obydlí hliněná, nebo kamenná. Bylo to podle toho, kde se člověk zrovna zdržoval. Mysleno v době, kdy slezl ze stromu a začal žít prakticky již jen v rovině zemské. Po čase člověk obdělal jeskyně, ze které vyhnal medvěda a jiná zvířata, co v nich do této doby žila. Později si již začal budovat obydlí v krajině, kde jeskyně nebyly. Budoval si různé přechodné přístřešky z větví, listů a podobně. Pak si tato obydlí vylepšoval různými „plachtami“, což byly v těch dobách různé kůže. Teprve mnohem později si již vyráběl tyto plachty z různých pláten, co si dokázal vyrábět sám. Nakonec to již ale byly i opravdové domy. Nejprve zemnice, což byly budovy ohraničené dřevěnými kůly, nebo kameny, střechy byly již z větví a listů. Pak již ale již z trávy, nebo lépe již z došků.

Ale podlahy byly pořád z udusané hlíny, nebo lépe z obyčejných kamenů. Na ně se pokládalo

nejdříve listy, pak nějaké dřevěné kůly, opět ale zasypané hlínou. Uprostřed těchto lidských obydlí bylo obyčejně ohniště, které lidi hřálo a na kterém se i připravovalo jídlo. Nakonec se ale přeci jen začaly dávat na podlahy desky. Nejdříve u bohatých lidí, později i u těch ostatních. Bývaly to obyčejné fošny, což byly hrubě tesané desky. Po delším čase se tyto fošny vylepšovaly na krásu. Opět nejdříve u bohatých lidí, kteří na to měli peníze. Vznikaly různé ozdobné podlahy a nakonec se z nich vyvinuly parkety. Ty se skládaly do různých obrazců, což můžeme vidět na různých zámcích, nebo v reprezentančních budovách ve velkých městech.

Začalo se i rozlišovat, jak která podlaha a k jakému účelu sloužila. Třeba podlaha v kovářské dílně, nebo v průjezdu bývala kamenná, pak byla udělaná z nějakých dlaždic a nakonec se dělala z dubových špalků. Schody bývaly nejprve dřevěné, poté již ale z kamene. Dneska se dělají z betonu, oceli, nebo opět ze dřeva. Protože bývalo obyčejně v místnostech v zimním období docela chladno, tak se na podlahu dávala vždy nějaká pokrývka. Začalo se obyčejně zvířecí

kůží, pak ale nějakými hrubými látkami.

Obyčejně se ale v místnostech topilo. Začalo to otevřenými ohništi v jeskyních, ve stanech, případně v prvotních obydlích. Teprve v předminulém století se začala objevovat klasická kamna. Otevřená ohniště ale zůstávala dlouho populární. V prostých domech na venkově, ale i ve městech se jim říkávalo „černá kuchyně“. Na hradech, zámcích a posléze i v domech bohatých lidí se vyvinula z tohoto ohniště topeniště ozdobná, která přetrvávají dodnes. Říká se jim u nás krby, na Slovensku kozuby.

Vzniká i mnoho dalších odvozených názvů, které nám přineslo slovo podlaha. Třeba jen jméno – příjmení lidí. Viz třeba nedávno zesnulý televizní komentátor – Přemek Podlaha. Po různu se slovo podlaha objevuje i v názvech na dolní části přepravních prostředků jako například – kočár, auto, vagon od vlakové soupravy, ale i lokomotivy, rakety, vždy bylo myšleno dno – místnosti, věci, stroje.

O podlahy bylo a je nutno pečovat. Uklízet je, umývat je vodou, utírat je nějakým hadrem a nyní moderněji již na to máme různé druhy vysavačů, které provádějí údržbu podlahy na sucho, nebo na mokro. Navíc ještě nakonec podlahy natíráme nějakou ochranou, třeba lakem, barvou, olejem, voskem atd. Často se lidé při příchodu domů vyzouvají a chodí bosky, nebo se přezouvají do tzv. domácí obuvi, což jsou obyčejně nějaké papuče, trepky, střevice a podobně.

Vážme si podlah a mějme na paměti, že za nimi stojí nejen historie, ale hlavně pro jejich údržbu i lidská práce.

Ludvík Vrána

Ludvík Vrána

Jarní sadba na zahrádce

Na jaře, a to obyčejně na konci března, je nutno zasázat sadbu zeleniny na předpřipravené zahrádce. Většinou se to provádí do skleníku, do paňeniště, do fóliovníku, nebo rovnou do záhonku na volno. Zelenina jen roste, sílí a dělá radost svému zahradníkovi, nebo zahradnici. Výhodou je, že zakrytá výsadba není náchylná na zmraznutí a roste rychleji. Musí se ale vždy pořádně zalévat odstátou vodou a občas i přihnojovat. Také nutno použít nějaké ochranné prostředky proti lezoucímu a polétavému hmyzu. Prostě proti zahradním škůdcům. Také je nutné občas provádět postřik proti různým plísním, které ohrožují naši zeleninovou úrodu.

Obdobně je to s okurkami, paprikou, bramborami, lilkem, dýněmi a rajčaty. U cibule, česneku, pažitky a podobných cibulovin to není tak horké. Ale i ty je třeba občas ošetřit. Třeba cibule se sází na podzim, ale dá se i sázet na jaře, ale její sklizeň je pak pozdější. U brambor pak po vyrašení natě je nutno udělat okopání, nahnout hlínu a vytvořit takzvané řádky. U kořenové zeleniny, jako třeba mrkve, petržele a pastýňáku je třeba po vyrašení udělat prothrávku. To proto, aby narostla do správné velikosti a navzájem se rostlinky nedusily. Obdobně je to u salátu, zelí, ředkviček, kedluben, červené řepy, kapusty, brokolice a ostatních košťálovin.

Průběžně je nutno naši zeleninovou úrodu prothrávat, případně plet od nechtěného plevele. Pozor si musíme dávat na různá žravá hádátka, slímáky, na různé myši, hryzce, hraboše a krtky. Ti všichni mohou naši zeleninovou úrodu ohrozit. Naštěstí dnes je i na tato nebezpečí pamatováno a jsou v prodeji různé prostředky a pomůcky proti nim.

Také je nutno dávat pozor, aby nám do zahrádky nějak nestřeženě nevtrhly slepice, nebo jiná zeleninové zahrádce nebezpečná drůbež.

Postupně si úrodu zušlechťujeme a odebíráme. Podle toho jak rychle roste a jak nám zraje. O úklidu a uložení zeleniny a ostatních výpěstků si pohovoříme příště.

Ludvík Vrána

Jak je to s Dolní Moravou

Je to obec skoro „za humny“, a přesto je mnoho těch, kdo se v těch zdejších Moravách dodnes nevyzná. Vždyť na malém kousku území je hned Malá, Velká, Dolní i Horní. Tak jak to tedy správně je?

Mezníkem byl rok 1960 a územně správní reforma, která vytvořila nové kraje a posunula odvěkou zemskou hranici mezi Moravou a Čechami z údolí horního toku řeky Moravy až na blízký východní horský hřeben. Až do té doby se to docela dobře pamatovalo. Na naší moravské straně byla Malá Morava a Velká Morava. Ta druhá Morava se ale zmíněnou reformou dostala do Východočeského kraje.

Dnešní obec Dolní Moravu tvoří katastry tři vesnic. Zjednodušeně řečeno - zástavba po levém břehu řeky Moravy včetně kostela a někdejší fary tvoří již zmiňovanou Velkou Moravu. Na pravém břehu najdeme výše položenou Horní Moravu a jižněji, více oddělenou, Dolní Moravu, která dala celé nové velké obci pod Králíckým Sněžníkem jméno.

Historickou zemskou hranici dodnes respektuje římskokatolická církev. Filiální kostel sv. Aloise Gonzagy na Velké Moravě patří do

farnosti Malá Morava a tedy do Olomoucké diecéze. Někdejší vsi Horní a Dolní Morava svůj kostel nikdy neměly, a tak využívaly nejbližší český filiální kostel Navštívení Panny Marie v Červeném Potoku, patřící do farnosti Králíky.

Po krátké epizodě, kdy před rokem 1989 Dolní Morava splynula s městem Králíky, využíla obec popřevratového nadšení a byla obnovena jako samostatná, znovu zahrnující katastry Dolní, Horní a Velké Moravy. Nic na tom nezměnila ani poslední územně-správní reforma, která v roce 2000 vytvořila dnešní samosprávné kraje.

Dolní Morava je dnes nejvýznamnějším horským střediskem Pardubického kraje, které už není jen místem s nejprudší sjezdovkou u nás a mnoha dalšími vleky, ale nabízí také celoroční využití pro turistiku a rekreaci. Zdejší Stezku do oblak už navštívily miliony lidí.

Přesto si mi můj známý, majitel jednoho ze zdejších penzionů, posteskl, že se mu název horského střediska „DOLNÍ Morava“ zdá poněkud nešťastný. A proto, geografii navzdory, uvádí, že jeho penzion stojí v Jeseníkách.

Arnošt Juránek